IQ Netzwerk Nordrhein-Westfalen

Mehrsprachiges Fachwörterbuch

für das berufliche Anerkennungsverfahren

DEUTSCH - ENGLISCH - ARABISCH - PERSISCH - KURDISCH (SORANI)

فەرموو دانیشە

هل لديك موعد؟

Thank you!

Bitteschön!

خوش آمدید

Das Förderprogramm „Integration durch Qualifizierung (IQ)“ wird durch das Bundesministerium für Arbeit und Soziales gefördert.

Bundesministerium für Arbeit und Soziales

In Kooperation mit:

Bundesministerium für Bildung und Forschung

Bundesagentur für Arbeit

IQ NRW Teilprojektträger:

MOZAIK gemeinnützige Gesellschaft für Interkulturelle Bildungs - und Beratungsangebote mbH

IMPRESSUM

Herausgeber:

MOZAIK
gemeinnützige Gesellschaft für Interkulturelle Bildungs - und Beratungsangebote mbH

Herforder Str. 46 33602 Bielefeld Tel.: 0521 / 329 709 - 0 Fax: 0521 / 329 709 - 19
E-Mail: oezer@mozaik.de; Online: www.mozaik.de

Konzept und Koordination:
Cemalettin Özer, Projektleiter des IQ NRW Teilprojekts

Redaktion:
Kani Karim, *Master degree in International Human Rights and Humanitarian Law (LL.M) (MOZAIK gGmbH)*

Mitgewirkt haben:
Makbule Çevik, *B.A. Soziale Arbeit (MOZAIK gGmbH)*
Sertunç Beyaz *(Praktikant)*

Konzept und Koordination:
Sämtliche Wörter in dieser Informationsschrift erfolgen trotz sorgfältiger Bearbeitung ohne Gewähr.

Bildnachweise:
MOZAIK gGmbH

Grafik:
www.uyanik.de (Bielefeld)

Erstellt im Rahmen des IQ NRW Teilprojekts „IQ Anerkennungs- und Qualifizierungsberatung für Geflüchtete in den Integration Points Herford/Minden".
Die Erstellung wurde gefördert durch das Förderprogramm „ Integration durch Qualifikation"
© Dezember 2016

Inhaltsverzeichnis

1. *Wörter zum Thema:* **Begrüßung und Einführung** **6**
2. *Wörter zum Thema:* **Rolle der IQ Beratungsstelle im Rahmen des beruflichen Anerkennungsverfahrens** **7**
3. *Wörter zum Thema:* **Berufs-Qualifikations-Feststellungs-Gesetz (BQFG)** **12**
4. *Wörter zum Thema:* **Folgeberatung** **14**
5. *Wörter zum Thema:* **Möglichkeiten und Ergebnisse der Beratung** **23**
6. *Wörter zum Thema:* **Möglichen Kosten** **37**
7. *Wörter zum Thema:* **Zuständige Stellen, Verfahren, Entscheidungen** **39**

Einführung

Das „Mehrsprachiges Fachwörterbuch für das berufliche Anerkennungsverfahren“ für Beraterinnen und Berater im Bereich der beruflichen Anerkennung für Neueingewanderte/Geflüchtete ist ein im Rahmen eines IQ NRW Teilprojekts erstelltes Arbeitsinstrument für die berufliche Anerkennungs- und Qualifizierungsberatung.

Aufgrund der Notwendigkeit die Beratung für Neueingewanderte/Geflüchtete teilweise in den Herkunftssprachen (vor allem) Arabisch, Kurdisch und Persisch durchzuführen, wurden ca. 500 Begriffe aus dem Kontext des Anerkennungsgesetzes und der IQ Beratung mehrsprachig übersetzt.

Das „Mehrsprachiges Fachwörterbuch für das berufliche Anerkennungsverfahren“ ist praxisorientiert und zur einfachen Handhabung konzipiert. Die Nutzung erfordert kein theoretisches Vorwissen und keine vorbereitende Einführung. Die Gestaltung bietet einen chronologisch strukturierten und verständlichen Überblick der Begriffe und Konzepte der Beratung in Deutsch, Englisch, Arabisch, Kurdisch und Persisch.

Ziel ist insbesondere Beraterinnen und Beratern im Bereich der beruflichen Anerkennung für Neueingewanderte/Geflüchtete ein Arbeitsinstrument an die Hand zu geben, mit welchem Sie eine bessere Verständigung zwischen sich und den fremdsprachigen Ratsuchenden, die ohne eine Übersetzerin oder einen Übersetzer in die Beratung kommen, in der Muttersprache wichtige Begriffe der Anerkennungs- und Qualifizierungsberatung zu vermitteln.

1. *Wörter zum Thema:* Begrüßung und Einführung

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Bitteschön!	here you are!	تفضل *[tafadaal]*	خواهش میکنم *[Khahesch mikonam]*	فەرموو *[farmu]*
Danke!	thank you	شكراً *[Schukren]*	تشکر از شما *[Taschakor ez schuma]*	سوپاس *[Supas]*
Ehefrau	wife	زوجة *[zawja]*	خانم / زن *[khanm/ zan]*	ژن *[zhn]*
Ehemann	husband	زوج *[zawj]*	همسر / مرد *[hamser/ mard]*	مێرد *[Merd]*
Frau	Mrs.	سيدة *[saide]*	خانم *[khanom]*	خاتوو *[khatu]*
Herr	Mr.	سيد *[said]*	آقا *[Agha]*	بەڕێز / کاك *[berez/kak]*
Haben Sie einen Termin?	do you have an appointment?	هل لديك موعد؟ *[hal ladayk maweidan?]*	نوبت دارید؟ *[neubet dared]*	مۆڵەتان هەیە؟ *[molatan heye]*
Herzlich willkommen	welcome	اهلاً بكم *[Ahlaan bikum]*	خوش آمدید *[khosch Amedid]*	بەخێر بێن *[bexerben]*
Nehmen Sie bitte Platz!	have a seat please	إجلس من فضلك *['iijlas min fadlik]*	لطفا آن بنشینید *[lutfan benisched]*	فەرموو دانیشە *[farmu danische]*

2. *Wörter zum Thema:* Rolle der IQ Beratungsstelle im Rahmen des beruflichen Anerkennungsverfahrens

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Absatz	paragraph	**الفقرة** *[alfaqra]*	**بند** *[bend]*	**بەند** *[bend]*
Anerkennung	recognition	**الأعتراف** *[al'aetaraf]*	**به رسمیت شناختن** *[be rasmiat schenakhtan]*	**دان پێدانان** *[Danpedanan]*
Anerkennungs-bescheid	recognition notice	**شهادة تقدير/نتيجة الفحص المعادلة** *[schehadat -el taqdir / netije- el fahs - el mu'adele]*	**گواهی به رسمیت شناخته شدن** *[govahi be rasmiat schenakhtan]*	**دەرئەنجامی هەلسەنگاندن** *[der anjami helsengandin]*
Anerkennungs-gesetz	the law for the recognition for foreign profes-sional qualifica-tions in Germany	**قانون الأعتراف بالشهادات و المؤهلات الأجنبية في ألمانيا** *[qanun al'aeturaf bialshshahadat walmuahhalat al'ajnabiat fi 'almania]*	**قانون به رسمیت شناخت مدرك و صلاحیت خارجی در آلمان** *[ghanun be rasmiat schenakhtan madrak v salahyat khreji der alman]*	**یاسای دانپێدانان و هەلسەنگاندنی بڕوانامە لە ئەلمانیا** *[yasai dan pedananu helsengandni brwaname le Almanya]*
Anerkennungs-stelle	recognition body	**جهة الأعتراف** *[gihate alaietiraf]*	**جهت به رسمیت شناختن** *[jihate be rasmiat schenakhtan]*	**دام و دەزگای هەلسەنگاندنی بڕوانامە** *[damudazgai helsangandni brwaname]*
Anerkennungs-verfahren	recognition procedures	**إجراءات الأعتراف** *['iijra'at alaietiraf]*	**روند به رسمیت شناختن** *[ravand be rasmiat schenakhtan]*	**مامەڵەی دانپیدانان و هەلسەنگاندن** *[mamelle helsengandn u danpianan]*
Anlaufstelle	point of contact	**نقطة/أو جهة الأتصال** *[naqtata/ jihat al'atsal]*	**نقطه / ارتباط با** *[noghta/ irtibat ba]*	**خاڵی پەیوەندی کردن** *[xali peyvandi krdn]*
Anpassungs-qualifizierung	adaptation of qualifications	**تقييم المؤهلات** *[taqimi el- muahilat]*	**تطبیق مهارتهای شغلی** *[tatbigh MeharetHai schughli]*	**هەلسەنگادنی ئەزموون** *[helsangandni ezmun]*
Antrag	application	**طلب** *[talab]*	**درخاست / استفاده** *[darkhast /estefadeh]*	**داواکاری** *[dawakari]*
Antragstellerin/ Antragsteller	applicant	**مقدم الطلب** *[muqaddim alttalab]*	**درخواست کننده** *[darkhast konandaeh]*	**داواکار** *[davakar]*
Antragstellung	submission of an application	**تقديم إستمارة طلب** *[taqdim iistamarat talab]*	**درخواست** *[darkhast]*	**پێشکەش کردنی داواکاری** *[peschkasch krdni dawakari]*
Anwendungs-bereich des Gesetzes	the scope of application of this law	**نطاق تطبيق هذا القانون** *[nitaq tatbiq hdha alqanun]*	**محدوده کاربرد در این قانون** *[mahdudeh kabord dar aien ghanon]*	**چوارچێوەی جێبەجێ کردنی یاساکە** *[tchvartchewey jebeje krdni yasaka]*
auffordern	request	**سأطلب** *[sa'atlab]*	**تقاضاکردن** *[taghaza kardan]*	**داواکردن** *[dawakrdn]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Ausländer	foreign	**الأجانب** *[al'ajanib]*	**خارجی** *[khareji]*	**بیانی** *[byani]*
Ausländischer Schulabschluss	foreign university degree	**درجات العلمية الأجنبية** *[darajat eilmia alajnabia]*	**مدرك تحصيلي خارجي** *[madrak tahsili khareji]*	**بڕوانامەی زانستی بیانی** *[brwanama zanisti byani]*
Begleitangebot	accompanying offer	**عرض المصاحبة** *[eard almusahaba]*	**پیشنهاد همراهی** *[Peschnahad hamrahi]*	
beraten	consult	**إستشارة** *[istischare]*	**مشاوره دادن** *[moschverat dadan]*	**ڕاوێژ** *[rawedz]*
Beraterin/ Berater	consultant	**الموظفة /أو الموظف الأستشاري** *[almuzzafa / almuzzaf alaistishari]*	**کارمند مشورتی** *[karmand maschverati]*	**فەرمانبەری ڕاوێژکار** *[farmanbari rawezkar]*
Beratung	consultation	**إستشارات** *[istischarat]*	**مشاوره** *[moschavereh]*	**ڕاوێژکاری** *[rawedzkari]*
Beratungs-angebote	consulting offers	**خدمات إستشارية** *[khadamat 'iistsharia]*	**پیشنهاد مشاوره** *[pischnahad moschavereh]*	**ڕاوێژ پێدان** *[rawedz pedan]*
Beratungsstelle	consulting office	**مراكز إستشارة** *[marakiz alaistishara]*	**مشاوره مرکز** *[markaz-e moschaverah]*	**بنکەی ڕاوێژکاری** *[bnkey Rawezkari]*
Berufsquali-fikationsfest-stellungsgesetz (BQFG)	vocational qualifications assessment law	**قانون الأعتراف بالشهادات والمؤهلات الأجنبية** *[qanun al'aetaraf bialshshahadat walmuahhalat al'ajnabia]*	**قانون به رسمیت شناختن حرفه ای** *[ghanun be rasmiat Schenakhtan herfeh-ie]*	**یاسای دانپێدانان و هەڵسەنگاندنی بڕوانامە** *[yasai danpedananu helsangandni brwaname]*
Bescheinigung	confirmation	**تأكيد الرسمي** *[takid rasmi]*	**تایید** *[taied]*	**پشتگیری** *[pschtgiri]*
Bundes-ministerium für Arbeit und Soziales (BMAS)	Federal Ministry of Labour and Social Affairs	**وزارة الأتحادية للعمل و الشؤون الأجتماعية** *[alwizarat alaittihadiat lileamal walshshuuwn alaijtimaeia]*	**وزارت کارو امور اجتماعی فدرال** *[vezarat -e kar u omur-e ejtema'i fedral]*	**وەزارەتی کارو کاروباری کۆمەڵایەتی فیدراڵی** *[wezareti karu karubari komelyati fedralli]*
bundesweit	nationwide	**على الصعيد الوطني** *[ealaa alssaeid alwatani]*	**در سرتاسر کشور** *[dar sertaser keschver]*	**لەسەر ئاستی ناوخۆ** *[leser asti nauxo]*
deutsche Sprache	german language	**اللغة الألمانية** *[alllughat al'almania]*	**زبان المانی** *[zaban-e almani]*	**زمانی ئەڵمانی** *[zmani Almani]*
Deutsch-kenntnisse	german language skills	**مهارات اللغة الألمانية** *[maharat alllughat al'almania]*	**مهارت آی زبان المانی** *[meharat- ai-zabane almani]*	**ئاستی زمانی ئەڵمانی** *[asti zmani Almani]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
durchgeführt	performed	**يُنفذ** *[yunfdz]*	**انجام شده** *[anjam schodeh]*	**جێ بەجێ کردن** *[jebeje krdn]*
einsetzen	be used	**إستخدام** *[aistakhdam]*	**استفاده** *[estefadeh]*	**بەکار هێنان** *[bekar henan]*
Einwilligungs-erklärung	declaration of consent	**إعلان موافقة** *['iielan muafaqa]*	**رضایت نامه** *[rezayat nameh]*	**ڕەزامەندی دان** *[rezamandi dan]*
Empfehlungen	recommenda-tions	**توصيات** *[tawsiat]*	**توصیه** *['tousie]*	**پێشنیار** *[peschniar]*
erstellen zu können	create / prepare	**إنشاء / وضع** *['iinsha' / wade]*	**درست کردن** *[dorost kardan]*	**دروست کردن** *[drust krdn]*
Fach-beratungsstelle	specialized coun-selling service	**مركز الأستشارات للتوجيه المتخصصين** *[markaz al'ustasharat lilttawjih almutakhassisin]*	**مرکز مشاوره وراهنمایی برای متخصصی** *[merkezeh moschavereh v rahnamaie bare motakhasesi]*	**بنکەی ڕاوێژکاری بۆ خاوەن بڕوانامەی پسپۆری** *[bnkae rawezhkari bo xawan brwanamae pspori]*
Förder-programm	promotional program	**البرنامج الترويجي** *[albarnamaj alttarwiji]*	**برنامه تبلیغاتي** *[barnAmeh tablighAti]*	
Formular ausfüllen	fill out a form	**ملءالأستمارات** *[mmil' alaistimarat]*	**پرکردن فرم** *[porkardan form]*	**پڕکردنەوەی داواکاری** *[prkrdnawae dawakari]*
Forschungs-einrichtung	research insti-tution	**مؤسسات البحوث** *[muassasat albahawth]*	**مرکز تحقیقات** *[merkez taghigh]*	**دامەزراوەی توێژینەوە** *[damezrawae twezenewe]*
Fremdsprache	foreign language	**اللغة الأجنبية** *[alllughat al'ajnabia]*	**زبان خارجی** *[zaban-e khareji]*	**زمانی بیانی** *[zmani byani]*
gestellt wurde	submitted	**تقديم الطلب/ تم الطلب** *['taqdim altlb/ tamm alttalab]*	**سوال درخواست جواب** *[goab sual datkhast]*	**پێشکەش کردنی داواکاری** *[peschkasch krdni dawakari]*
Gleichwertig-keitsfestsstel-lungsverfahren	equivalence assessment procedures	**تحديد و إنشاء إجراءات المعادلة** *[tahdid w 'iinsha' 'iijra'at almueadala]*	**تعیین روش معادله** *[ta'ini rovsch mu'adele]*	**دیاری کردنی ڕێوشوێ هەڵسەنگاندنی بڕوانامە** *[dyarikrdni revschi] helsangandni [brwanameh*
Gleichwertig-keitsprüfungs-verfahren	recognition procedures	**إجراءات الأعتراف** *['iijra'at alaietiraf]*	**روند به رسمیت شناختن** *[ravand be rasmiat schenakhtan]*	**مامەڵەی دانپیدانان و هەڵسەنگاندن** *[mamelle helsengandn u danpianan]*
Gleichwertig-keitsüberprü-fung	equivalence assessment	**إجراءات تقييم الشهادات** *['iijra'at taqyim alshshahadat]*	**روش های ارزیابی صدور گواهینامه** *[rouschhaii arzyabi sadur gvahinameh]*	**مامەڵەی دانپیدانان و هەڵسەنگاندن** *[mamelle helsengandn u danpianan]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Herkunftsland	country of origin	**بلد المنشأ** *[balad almansha]*	**كشور مبدأ** *[keschvar-e mebdah]*	**وولاتي دايك** *[welati daik]*
Hilfe	help-support	**مساعدة** *[musaeada]*	**كمك** *[komak]*	**هاوكاري** *[Hawkari]*
Hilfsbereitschaft	willingness	**استعداد للمساعدة** *[aistiedad llmsaed]*	**كمك رسان و مفيد** *[komak resani-mofid]*	**ئامادەبوون بۆیارمەتي** *[amade bun bo yarmeti]*
Hinblick	in view of	**بالنظر** *[bialnnazar]*	**نظر** *[nezer]*	**بة پی ي بيروراي** *[be peyi biruraii]*
hinsichtlich	with respect to	**فيما يتعلق ب** *[fima yataeallaq b]*	**در ارتباط با** *[dar ertebat-e ba]*	**پة یوەندیدار** *[peywandi dar]*
Integration durch Qualifizierung	integration through qualifi-cation	**الأندماج من خلال التأهيل** *[alandmaj min khilal alttahil]*	**همگرايي از طريق مدرك تحصيلى** *[hamger aie az tarigh-e madrak tahsili]*	**پێکەوة گونجان له ڕێي بروانامه و لێهاتووپي** *[pekewe gunjan leree brwanameu lehatuii]*
Integration Point	Integration Point	**نقطة الأندماج** *[nuqtat al'undimaj]*	**نقطه إدغام** *[noghteh edgham]*	**خاڵي بةیةك گةیشتن** *[xali bayak gaischtn]*
IQ - Integration durch Qualifizie-rung	IQ - Integration through qualifi-cations	**الأندماج من خلال التأهيل** *[alandmaj min khilal alttahil]*	**ادغام در جامعه از طريق توانبخشى** *[edgham der jam'ehe az tarigh-e tvanbekhschi]*	
Kommunikation	communication	**إتصالات** *[aittisalat]*	**ارتباط** *[ertebat]*	**پةیوەندي كردن** *[peywandi krdn]*
kooperierend	cooperating	**في التعاون** *[fi alttaeawun]*	**همكارى** *[hamkari]*	**بة هاريكاري** *[be harikarii]*
Koordinierung	coordination	**تنسيق** *[tansiq]*	**هماهنگى** *[hamahangi]*	**بة تەنسیق/ بە هەماهەنگي** *[be hamahangi/ be tansiq]*
Koordinierungs-stelle	coordination office	**مكتب التنسيق** *[maktab alttansiq]*	**مركز هماهنگى** *[merkez hamahangi]*	**بەڕێوەبەرایتي هەماهەنگي** *[berewaebaryati hemahangi]*
Kosten	cost/ charge/ fee	**التكاليف** *[alttakalif]*	**هزينه ها** *[hazieneh ha]*	**تێچوون** *[Tetchun]*
Kosten-erstattung	reimbursement of costs	**إستعادة لتسديد التكاليف** *[iistaeadat letasdid alttakalif]*	**استرداد هزينه هاى** *[esterdad hezinehaie]*	**گەڕانەوەي تێچوون** *[geranevei tetchun]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
MOZAIK gemeinnützige Gesellschaft für interkulturelle Bildungs- und Beratungsange-bote mbH	MOZAIK-nonprofit educational and intercultural organization to provide counsulting services	**مؤسسة غير الربحية لتوفير الخدمات الأستشارية و التعليمية و الثاقافات المتنوعة** *[muassasat ghyr alrrabahiat litawfir alkhadamat al'ustushariat w alttaelimiat w alththiqafat almutanawwiea]*	**موزاييك ـ موسسه عام غير انتفاعى مشاوره اى در زمينه خدمات تحصيلى و بين فرهنگى** *[MOZAIK mo'aseseh'am ghair-entefa'i khedmat-e moschavereh-ie dar zamineh khadamat tahsili u]*	**دامەزراوەیەکي ڕۆشنبیري بۆ پێش کەش کردني خزمەت گوزاري ڕاوێژکاري بەبێ بەرامبەر** *[damezrawayaki roschnbiri bo peschkeschkrdni xzmetguzari rawdzkari bebe beramber]*
Netzwerk	network	**شبكة** *[shabaka]*	**شبکه** *[schabakeh]*	**تۆري پەیوەندي** *[tori peiwandi]*
notwendig	necessary	**ضروري** *[daruri]*	**لازم** *[lazem]*	**پێویستي** *[pewisti]*
offiziell	formal	**رسمي** *[rasmi]*	**رسمی** *[rasmi]*	**فەرمي** *[fermi]*
Orientierung	orientation	**توجيه** *[tawjih]*	**جهت/ گرایش** *[jahat/ graisch]*	**ڕێنمایي** *[renmaii]*
örtlich	local	**مَحَلي** *[mahali]*	**محلي** *[mahal]*	**ناوخۆیي** *[nauxoii]*
Zweck des Gesetzes	the purpose of recognition act	**الغرض في هذا القانون** *[algharad fi hadha alqanun]*	**هدف از این قانون** *[hedaf az aien ghanon]*	**مەبەست لە دەرکردني ئەم یاسایە** *[mebest le darkrdni am yasaya]*

3. *Wörter zum Thema:* Berufs-Qualifikations-Feststellungs-Gesetz (BQFG)

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Ablehnung	rejection/ refuse	**رفض** *[rafad]*	**رد** *[rad]*	**رەت كردنەوة** *[retkrdnawa]*
Agentur für Arbeit	the employment agency	**وكالة الأتحادية العمل و التوظيف** *[wikalat al'athadiat aleamal walttawzif]*	**آجاني كار** *[Ajani Kar]*	**نوسينگەي كاروو دامەزراندن** *[nusinge Karu damazrandin]*
akademische Berufe	academic specialist	**مهنة الأكاديمي** *[muhnat al'akadimi]*	**حرفه اكاديميك** *[herfehe akademik]*	**تايبەتمەندي ئەكاديمي** *[taybatmendi akadimi]*
akademischer Grad	academic degree	**درجة جامعية** *[darajat jamieia]*	**عنوان اكاديميك** *[onvan akademik]*	**بڕوانامەي زانكۆيي** *brwanamey zankoii]*
amtlich beglaubigen	authenticate of-ficial documents	**التصديق الرسمي** *[alttasdiq alrrasmi]*	**رسما از تصديق شده** *[resma az tasdigh schodeh]*	**تەسديقي فەرمي** *[tasdiqi fermi]*
Anforderung	requirement/ demand	**المتطلبات** *[almutatallibat]*	**درخواست** *[darkhast]*	**پێداويستى** *[pedawesti]*
beifügen	be accompanied by	**يجب أن يرافقها** *[yjb 'an yurafiqaha]*	**اضافه كردن** *[ezafeh kardan]*	
erforderliche Unterlagen	the necessary documents	**الوثائق اللازمة** *[alwathayiq alllazima]*	**اسناد و مدارک لازم** *[isnadu modarak lazm]*	**بەڵگەنامەي پێويست** *[belganamey pewest]*
Fertigkeiten	skills acomplishment	**إنجاز المهارات** *['iinjaz almaharat]*	**استطاعت** *['istiita'et]*	**تواناي / لێهاتووي ئيش** *twanaie/ lehatuie*
Feststellung der Gleichwertigkeit	determination of equivalence	**تقييم و معادلة الشهادات** *[taqyim wamueadalat alshshahadat]*	**معادله و برآورد مدارک** *[mo'adale v beravrd modarak]*	**بەراوردو ئالوگۆركردني بڕوانامە** *[beraurd u alugorkrdni brwaname]*
hat ausgeglichen	has equalised	**إمكانية معادلة** *['iimkaniat mueadila]*	**جبران شده** *[jobran schodeh]*	**ئەگەري يەكسانكردني بڕوانامە** *[agare yaksankrdni brwaname]*
im Ausland erworbene Ausbildungs-nachweise	the evidence of formal qualifications aquired abroad	**صاحب الشهادة الرسمية الخارجية** *[sahib alshshahadat alrrasmiaalkharij]*	**صاحب مدارک رسمی خارجی** *[sahib modarak rasmi ghareje]*	**خاوەن بڕوانامەي فەرمي لە دەرەوە بەدەست هاتوو** *[xavan brwanamaie farmi ladarawa badast hatu]*
im Ausland erworbene Berufsqualifika-tionen	vocational qualifications aquired abroad	**الشهادات و المؤهلات المكتسبة في الخارج** *[alshshahadat walmuahhalat almuktasabat fi alkharij]*	**گواهينامه ها و مدارک به دست آورد در خارج از کشور** *[govahinahma v modarak bedast Avord der khareje az kischver]*	**بڕوانامەي بەدەست هاتوو لە دەرەوەي ئەلمانيا** *[brwanamey badasthatu le daravey Almanya]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
inländische Ausbildungs-nachweise	domestic qualifications certificate	**شهادة الرسمية المكتسبة الوطنية** *[shahadat alrrasmiat almuktasabat alwatania]*	**گواهی صلاحیت داخلی** *[govahi salahyati dakhli]*	**خاوەن بڕوانامەي فەرمي بەدەست هاتوو لة ناوخۆ** *[xavan brwanamaie farmi badast hatu lanauxo]*
nicht reglemen-tierte Berufe	non-regulated professsions	**المهن غير منظم** *[almuhinn ghyr munazzam]*	**حرفه ای غیر قابل تنظیم** *[herfeh-ie ghair ghabel-e tanzim]*	**پیشەی ڕێك نەخراو** *[pische reknaxraw]*
reglementierte Berufe	regulated professions	**المهن منظم** *[almuhinn munazzam]*	**حرفه ای قابل تنظیم** *[herfeh-ie ghabel-e tanzim]*	**پیشەی ڕێکخراو** *[pische rekxraw]*
Referenzqualifi-kationen	reference qualifications	**مؤهلات و خبرات مرجعية** *[muahhalat wakhibrat marjiei]*	**مهارت ها و تجربیات از مرجع** *[muharetha v tajribyat ez morj']*	**ئەزموون و لێهاتوویي پەیوەندیدار بة کار** *[azmunu lehatuii pevandidar be kar]*
Rechtsvorschrif-ten "gesetzliche Reglungen"	legal provision	**أحكام القانونية** *['ahkam alqanunia]*	**احکام قانون مورد** *['ahkam ghanoni mourd]*	**حوکمي یاسایي** *[hukmi yasaie]*
Verfahrungs-beratung	consultation procedure	**مشاورات بشأن الأجراءات** *[mushawarat bishan al'ajra'at]*	**مشاوره روندي** *[moschavereh ravandi]*	**ڕاوێژکاري پەیوەندي دار بة مامەڵة** *[rawedzkari peiwendidar be mamale]*
vorzulegende Unterlagen	the documents to be presented	**وثائق المقدمة** *[wathayiq almuqaddama]*	**اسناد ارائه می شود** *[isnad arah me schodeh]*	**بەڵگەنامەي پەردەست / لة ئارادایە**
zur Verfügung stehen	be available	**قد يكون متاحاً / متوفر** *[qad yakun mtahaan / mutawaffir]*	**جبران کردن** *[jobran kardan]*	**بەڵگەنامەي پەردەست / لة ئارادایە** *[belganamei berdast/ le aradaya]*

4. *Wörter zum Thema:* Folgeberatung

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Anerkennungs-bescheid/ Gleichwertig-keitsbescheini-gung	recognition decision	**قرار المعادلة** *[qarar almueadala]*	**جواب معادله** *[jevab mu'adele]*	**پرياري هەڵسەنگاندني پروانامه** *[bryari helsangandni brwaname]*
Angelegen-heiten	matters	**الأمور** *[al'umur]*	**امور** *[omur]*	**كاروبار** *[karubar]*
Anlaufstelle	contact point	**جهة إتصال** *[jihat 'iitsal]*	**نقطه / ارتباط يا** *[noghteh / irtibat ja]*	**خاڵي پەيوەندي** *[xalii peiwandi]*
Anpassungs-lehrgang (Anpassungs-maßnahme-Ausgleichsmaß-nahme)	adaptation measures	**تدابير التكييف** *[tadabir al takiif]*	**اقدام جبرانى** *[aghdam jobrani]*	**ڕێ وشوێني هەڵسەنگاندن** *[reu schweni halsangandin]*
Ansprech-partner	contact person	**الموظفة/ الموظف المخصص لك** *[almuazzafa / almuzzaf almukhassas lak]*	**شخص مسئول** *[schekhs mas'ul]*	**فەرمانبەري بەرپرس** *[fermanberi berprs]*
Antisemitismus	anti-semitism	**معادات السامية** *[mueadat alssamia]*	**ضد نژاد پرستي** *[zednatzhad persti]*	**دژي ڕەگەزپەرستي** *[dzhi ragagazparsti]*
Antrag	application	**طلب** *[talab]*	**درخاست / استفاده** *[darkhast /estefadeh]*	**داواكاري** *[dawakari]*
Apostille	apostille	**تصديق القانوني** *[tasdiq alqanuni]*	**تاييديه قانونى** *[ta'idieh ghanuni]*	**تەسدیقي یاسایي** *[tesdiqi yasaii]*
Approbation / Staatliche Zulassung	approbation	**شهادة للمزاولة المهنة الطبية الأكاديمية/ و غير الأكاديمية** *[shahadat muzawalat almuhnnat alttbbiat al'akadimiat/ waghayr al'akadimi]*	**تاييديه مهارت شغلى وكواهى حرفه هاى پزشكى و علمى / غير دانشگاهى** *[ta'idieh maharat schghli govahie herfahaie pzischki v 'lmmie v ghair]*	**مۆڵەتي تايبەت بۆ هەڵگراني بروانامەي پزيشكي زانستي و غير زانستي** *[moalti taybet bo halgrani brwanamae pzischki zanisti u ghair zansti]*
Arbeit	employment/ work	**عمل** *[eamal]*	**كار/ شغل** *[kar/schughl]*	**ئيش** *[isch]*
Arbeitgeber	employer	**صاحب العمل** *[sahib aleamal]*	**كارفرما** *[karfarma]*	**خاوەن كار** *[khawen Kar]*
arbeitlos	unemployed	**عاطل عن العمل** *[eatil ean aleamal]*	**بيكار** *[bikar]*	**بێ كار** *[Be kar]*
Arbeitsmarkt	labor market	**سوق العمل** *[suq aleamal]*	**بازار كار** *[bazar-e kar]*	**بازاڕي كار** *[Bazari Kar]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Arbeits-suchende	job seekers	**باحث عن لعمل** *[bahith ean eamal]*	**جویای کار** *[juja-ie kar]*	**گەڕان بەدواي کار** *[garan bedawi kar]*
Arbeits-verhältnis	working relationship	**علاقة العمل** *[ealaqat aleamal]*	**رابطه حقوقي بين کاربرو کارفرما** *[rabeteh hoghoughi bein karbaru karfrma]*	**پەیوەندي کار** *[peiwandi Kar]*
Arbeitsvertrag	employment contract	**عقد العمل** *[eaqad eamal]*	**قرارداد کار** *[gharadadad kar]*	**گرێبەستي کار** *[grebesti kar]*
Asylanhörung	asylum Interview/ asylum hearing	**مقابلة الأجئ / جلسات اللجوء** *[muqabalat alllaji / jalasat allluju']*	**جلسات استماع پناهندگی** *[gelsati estema'ae panahandegi]*	**گوێ گرتن لة پەنابەر** *[gwe grtn le penaber]*
Asylantrag	asylum application	**طلب اللجوء** *[talab allluju']*	**درخواست پناهندکی** *[darkhast panahandegi]*	**داواکاري پەنابەري** *[dawakari penaberi]*
asylrechtlich	asylum law	**قانون اللجوء** *[qanun allluju']*	**پذیرش محق پناهندکی** *[paziresch mu'ohighi panahandegi]*	**یاساي پەنابەر** *[yasai penaber]*
Asylverfahren	asylum procedure	**إجراءات اللجوء** *['iijra'at allluju]*	**مراحل پناهندکی** *[merahili panahandegi]*	**مامەلەي داواکاري پەنابەر** *[mameley dawakari penaber]*
Aufenhaltstitel	residence permit	**تصريح الأقامة** *[tasrih al'aqama]*	**عنوان اقامت** *['onvan eghame]*	**مۆڵەتي مانەوة** *[molati manawe]*
Aufgabe	task	**واجبات** *[wajbat]*	**وظایف** *[vezaif]*	**ئەرك** *[ark]*
Aufnahme	recording/ registration	**تسجيل** *[tasjil]*	**نام نویسی** *[nam nuveissi]*	**تومارکردن** *[tomar krdn]*
Ausbildung	educational training	**التعليم و التدريب المهني** *[alttaelim walttadrib almahni]*	**آموزش فنی و حرفه ای** *[amozesch fani u hefehe aie]*	**خوێندني پراکتیکي و تیۆري** *[xwendni praktiki u teori]*
Ausbildungs-inhalte	training contents	**محتوى التدريب المهني** *[muhtawaa alttadrib almahni]*	**محتواى آموزش فنی و حرفه اى** *[' mohtava amozesch -ie doureh fani u herfehe aie]*	**ناوەڕۆکي خوێندني پراکتیکي و تیۆري** *[nawaroki xwendni praktiki u teori]*
Ausbildungs-möglichkeit	training opportunity	**فرصة التدريب المهني** *[fursat alttadrib almahni]*	**فرصت گذراندن دوره فنی و حرفه اى** *[forsat gozarandan doureh fani u herfehe Aie]*	**هەلي بەشداربوون لة خوول** *[hali beschdarbun le xul]*
Ausbildungs-nachweis	evidence of formal qualification	**أدلة مؤهلات رسمية** *['adillat muahhalat rasmia]*	**مدارک و شواهد از مدارک رسمی** *[modarek v schavahd ezmodarek resmi]*	**بەڵگەي سەلماندني خوێندني پراکتیکي و تیۆري** *[belgay salmandni xwendni praktiki u teorie]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Ausgabe	output	**الناتج** *[alnnatij]*	**نتیجه** *[netijeh]*	**دەرئەنجام** *[deranjam]*
ausgestellt werden	be issued	**يجوز إصدار** *[yajuz 'iisdar]*	**ممکن است صادر می شود** *[momken ast sadr mi schod]*	**دەرچوونی بەڵگەنامە** *[dartchuni brwaname]*
Ausgleichs-maßnahme	compensation measures	**تدابير تعويضي** *[tadabir taewidi]*	**اقدام جبرانی** *[eghdamat jobran]*	**ڕێ وشوێنی پێویست بۆ قەرەبووکردنەوە** *[reuschweni pewist bo qarabukrdnawa]*
Ausländer-zentralregister	central register of foreign national	**مركز تسجيل الأجانب** *[markaz tasjil al'ajanib]*	**مرکز ثبت امور اتباع خارجی** *[merkez sabt omur atba'-e khareji]*	**بەڕێوەبەرایەتی تۆمارکردنی بیانی** *[berewaberayati tomarkrdni byani]*
ausländisch	foreign	**الأجانب** *[al'ajanib]*	**خارجی ـ بیگانه** *[khareji/ biganeh]*	**بیانی** *[byani]*
ausreichend	sufficient	**يكفي** *[yakfi]*	**کافی ـ ملزم** *[kafi/molzam]*	**تەواو** *[tawaw]*
Ausübung	excercise	**ممارسة** *[mumarasa]*	**تمرین در عمل** *[tamrin dar eamal]*	
basiert darauf	based on the	**استناداً الى** *[aistinadaan 'iilaa]*	**بر اساس** *[bar-asas-e]*	**پشت بەست بە** *[pscht best be]*
Befähigungs-nachweise	evidence of formal qualifications	**دليل لإثبات المؤهلات المهنية** *[dalil 'iithbat almuahhalat almihnia]*	**اثبات صلاحیت های تخصصی** *esbat salahiat haie takhasosi*	**بڕوانامەی سەلماندنی خوێندنی زانستی** *[brwanamaie xendni zansti]*
beglaubigte Übersetzung	certified translation of documents	**تصديق نسخة بعد ترجمة** *[tasdiq nuskhat baed tarjama]*	**تایید کردن ترجمه** *[ta'id kardan tarjomeh]*	**تەسدیق کردنی کۆپی بەڵگەنامە لە دوایی وەرگێران** *[tasdiq krdni kopi belgename le dwaii wergeran]*
Begriffe	terms	**المصطلحات** *[almustalahat]*	**عبارت** *['ebarat]*	**زاراوە** *[zarawe]*
Behördliches Führungs-zeugnis	certificate of good conduct	**شهادة عن حسن السير و السلوك** *[shahadat ean hasan alssayr walssuluk]*	**گواهی عدم سؤ سابقه** *[govahi 'adam- soe sabika]*	**بەڵگەی ئەستۆپاکی** *[belgey astopakii]*
benötigt	need	**حاجة** *[haja]*	**ضروری / لازم** *[zaruri /lazam]*	**پێویستی** *[pewisti]*
Beratung für Jugendliche	consultation for young migrants	**الأستشارات للشباب المهاجرين** *[al'ustasharat lilshshabab almuhajirin]*	**مشاوره جوانان** *[moschaverah javanan]*	**ڕاوێژ بۆ پەنابەری لاو** *[rawedz bo penaberi law]*
berufliche Integration	professional integration	**الأندماج المهني** *[al'undmaj almahni]*	**تطبیق شغلی** *[tatbighi schoghli]*	

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Berufliche Fortbildung	professional training	**تدريب المهني** *[tadrib almahni]*	**آموزش های حرفه ای** *[amozesch haie- herfeh aie]*	**ڕاهێناني بۆ ئیش** *[rahenan bo esch]*
berufliche Handlungs-fähigkeit	the ability to act	**القدرة على العمل** *[alqudrat ealaa aleamal]*	**قابلیت کار** *[ghabilet kar]*	**توانایي کار** *[twanaie kar]*
Berufsqualifika-tionen	professional qualifications	**المؤهلات المهنية** *[almuahhalat almihnia]*	**مدارک حرفه ای** *modarak herfehaie*	**بڕوانامەي بەدەست هاتوو** *[brwanamae badasthatu]*
Berufsabschluss	professional qualification	**المؤهلات المهنية** *[almuahhalat almihnia]*	**صلاحیت شغلی** *[salahiat schoghli]*	**پسپۆري کار** *[pspori kar]*
Berufs-ausbildung	vocational education and training	**دراسة التعليم و التدريب المهني** *[dirasat alttaelim walttadrib almahni]*	**" آموزش حرفه‌ای"** *[amozesch aie herfeh aie]*	**خوێندني زانستي پراکتیکي و تیۆري** *[xwendni zansti praktiki u teori]*
Berufs-bezeichnung	professional title	**اللقب المهني** *[alllaqab almahni]*	**عنوان شغلی** *[onvan schoughli]*	**ناونیشاني کار** *[naunischani kar]*
berufsbezogen	work related	**الوظائف ذات الصلة** *[alwazayif dhat alssila]*	**شغل مرتبط** *[schoughlimortabet]*	**کاري پەیوەندیدار** *[Kari pewandidar]*
Berufserlaubnis	professional permit	**الرخصة المهنية** *[alrrukhsat almihnia]*	**اجازه کار** *[ejazeh kar]*	**مۆڵەتي ڕێگەدان بة کارکردن** *[molati regedan be karkrdn]*
Berufsrück-kehrer	the returners to work	**العائد الى العمل** *[aleayid 'iilaa aleamal]*		**گەڕانەوة بۆسەر کار** *[garanawa bosar kar]*
Beschäftigung	employment	**عمل / توظيف** *[eml/ tuzif]*	**مشغولیت - کار** *[maschghuliat / kar]*	**کارکرن/ إیش کرن** *[isch/ kar]*
beschreiben	describe	**وصف** *[wasaf]*	**توصیف کردن** *[tausif kardan]*	**وەسف دان** *[wasf dan]*
Betrieb/Firma	enterprise/ company	**شركة** *[sharika]*	**کارخانه / شرکت** *[karkhaneh/ scherkat]*	**کۆمپانیاي بازرگاني** *[kompanyai bazirganii]*
Betriebs-besichtigung	factory Tour	**زيارات العمل** *[ziarat aleamal]*	**بازدید شغلی** *[bazdid schoughli]*	**سەردانی کارگة** *[serdani karge]*
Bewerbungs-unterlagen	application documents	**وثائق الطلب** *[wathayiq alttalab]*	**مدارك مربوط به تقاضانامه** *[madarek marbut be taghaznameh]*	**دوکومێنتي داواکاري** *[dokomenti dawakari]*
Bezirksamt	local authority of the State	**دوائر تابع المقاطعة** *[dawayir tabae almuqataea]*	**دفتر منطقه ای** *[daftar mantagheh-ie]*	**بەڕێوەبەرایەتي سەر بة ویلایەت** *[berewabaryati ser be wilyat]*
Bildungs-beauftragte	education officers	**موظفي التعليم** *[muazzafi alttaelim]*	**مامورین فعال در امر اموزش** *[mamourin fal der Amr amuzesch]*	**لێپرسراوي خوێندن** *[leprsrawi xwendin]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
bildungsfern	lack of education	**نقص التعليم** *[naqs alttaelim]*		**كەم ئەزموون لة بواري خوێندن** *[kem azmun le bwari xwendn]*
Bildungsprämie	education premium	**قسط التعليم** *[quest alltaelim]*	**سهم تخصيص يافته به امر آموزش** *[sahm takhsis yafteh amr be amuzesch]*	**پرۆگرام تايبەت بة پێداني پارة بۆخوێندن** *[programi taybaet be pedani para bo xwendin]*
Bildungsscheck	educational cheque	**قسيمة التعليم** *[qasima alltaelim]*	**مبلغ تخصيص يافته به امور آموزشى** *[mablagh takhsis yafteh amr be amuzesch]*	
BIZ- Berufsinfor-mationszentrum	vocational information centre	**مركز المعلومات المهني** *[markaz almaelumat almahni]*	**مركز اطلاع رسانى شغلى** *[markaz etela' resani]*	**سەنتەري زانياري بۆ دۆزينەوەي كار** *[senteri zanyari bo dozinawae kar]*
BMBF - Bundesministe-rium für Bildung und Forschung	Federal Ministry of Education and Research	**الوزارة الأتحادية للتعليم و البحوث** *[alwizarat al'athadiat lilttaelim walbahawith]*	**وزارتخانه نموزش و پژوهش فدرال** *[vezaratkhaneh nmuzesch pazhuheschu fdral]*	**وەزارەتي خوێندني بالّاو توێژينەوەي زانستي** *[wezarati khwendni ballaw tuedzinawai zansti]*
Broschüre	brochure	**كُتيب** *[kutayib]*	**بروشور ـ آ گهى** *[borschur/ aghii]*	**ناميلكة** *[namilke]*
Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (BAMF)	Federal Office for Migration and Refugees	**مكتب الأتحادي للهجرة و اللاجئين** *[mekteb aliitihadi llilhijre walajiin]*	**اداره فدرال مهاجرت و امور پناهندگى** *[edareh-e federal u mohajerat u omur panahandegi]*	**بەريوەبەرايەتي پەنابەران** *[berewaberayati penaberan]*
bundesweit	nationwide	**على الصعيد الوطني** *[ealaa alssaeid alwatani]*	**در سرتاسر كشور** *[der sertaser keschver]*	**ئاستي ناوخۆ** *[Asti nawxo]*
der Berufs-qualifikation entsprechende Erwerbstätigkeit	employment corresponding to the professional qualifications	**العمل ذات الصلة بالمؤهلات و الشهادات** *[aleamal dhat alssilat almuahhalat walshshahadat]*	**كارمربوطه به صدورمدارک** *[kar marbot be sdur modarak]*	**كاري پەيوەندي دار بة بروانامه** *[kare paevandidar be brwaname]*
Deutsch-förderung	german promotion	**تعزيز الألمانية** *[taeziz al'almania]*	**آموزش آلمانى** *[amuzesch almani]*	**باشتركردني ئەڵماني** *[baschtr krdni zmani almani]*
Deutsch-unterricht	German langua-ge lessons	**تعليم اللغة الألمانية** *[taelim alllughat al'almania]*	**آموزش زبان آلمانى** *[amuzesch zabani almani]*	**وانەي زماني ئەلماني** *[waney zmani almani]*
Dokument	document	**وثيقة** *[wathiqa]*	**مدارك** *[madarak]*	**دۆكۆمێنت** *[dokoment]*
Dokumente fehlen	missing documents	**المستندات المفقودة** *[almustanadat almafquda]*	**ناقص بودن مدارك** *[naghes budan madarak]*	**بەڵگەنامەي نادیار** *[belganamai nadyar]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Dolmetscher/ Übersetzer	translator	**مترجم** *[mutarjim]*	**مترجم** *[motarjem]*	**وەرگێر** *[werger]*
duales Ausbildungs-system	dual training system	**نظام التدريب المزدوج** *[nizam alttadrib almazduj]*	**نظام آموزشی دوگانه / همراه با آموزش عملی** *[nezam amuzeschi doganeh/ hamrah ba amuzesch 'emali]*	**سیستەمی فێربوونی خوێندنی پراکتیکی** *[sestemi ferbuni xwendni praktikii]*
durchgeführt	performed	**يؤديها** *[yuaddiha]*	**انجام شده** *[anjam schoudeh]*	**جێ بەجێ کردن** *[jebeje krdn]*
effizienter	more efficient	**أكثر كفاءة** *['akthar kafa'a]*	**با نفوذ** *[ba nofuz]*	**لێهاتووی زۆر** *[lehatui zor]*
Ehrenamtliche	volunteers	**المتطوعين** *[almutatawwiein]*	**داوطلبان** *[dav telban]*	**خۆبەخش** *[khobekhsch]*
Eignungs-prüfung	qualifying examination / aptitude test	**إختبار الكفاءة** *['ikhtbar alkafa'a]*	**آزمون تشخیص شایستگی** *[azmun teschkhisi schayestegi]*	**تاقی کردنەوەی لێهاتووی** *[taqi krdnawae lehatui]*
eine qualifi-zierte berufliche Tätigkeit	the degree qua-lities graduates for a professio-nal career	**نشاط المهني** *[naschati mihanie]*	**فعالیت در حرفه ای** *[faaliat dar herfahai]*	**چالاکی ئیش و ئەزموونی کار** *[chalaki u azmuni kar]*
einflussreich	influential	**مؤثرة** *[muaththira]*	**با نفوذ** *[ba nofuz]*	**کاریگەر** *[kariger]*
Eingliederung	inclusion	**تضمين** *[tadmin]*	**مشمول/ دربرداشتن** *[meschmoul]/ [dar bardaschtan]*	**لەخۆگرتن** *[le xogrtin]*
Einreise in Deutschland	entry into Germany/ arrival in Germany	**تأريخ الدخول الى المانيا** *[tarikh alddukhul 'iilaa 'almania]*	**ورود به آلمان** *[vorud be alman]*	**بەرواری داخل بوون بۆناو ئەڵمانی** *[berwari daxl bun bonaw almanya]*
Einschätzung	assessment	**تقييم** *[taqyim]*	**ارزیابی** *[arzyabi]*	**هەڵسەنگاندن** *[helsengandin]*
einschlägig	relevant	**ذات صلة** *[dhat alssila]*	**مربوطه** *[marbuteh]*	**پەیوەندی دار** *[peywandi dar]*
einschlägige Berufserfahrung	relevant profes-sional expe-rience	**الخبرة الفنية ذات الصلة** *[alkhibrat alfanniat dhat alssila]*	**تجربه کاری مربوط** *[tajrobek kari marbot]*	
einschlägige Berufserfahrung (Arbeitszeugnis)	relevant working experience (job certificate)	**خبرات ذات صلة بالعمل/ شهادة الخبرة** *hibrat dhat silat bialeamal]/ [shahadat alkhibra]*	**تجربه شغلی مرتبط / مدرك كارى** *[tajrobeh schughli mortabet/ modrak kari]*	**بەڵگەنامەی ئەزموونی پەیوەندی دار بە کار** *[belganamey azmuni pewendidar be kar]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Einschränkung	restriction	**تقييد** *[taqyid]*	**ارزیابی** *[mehdudyet]*	**پەیوەست کراو** *[peywestkraw]*
Einstiegs-beratung	initial advice	**مشاورة أولية** *[mushawarat 'awwalia]*	**مشاوره اولیه** *[moschavereh avalieh]*	**ڕاوێژی سەرەتا** *[rawedzi sarataii]*
Engagement	engagement	**مشاركة/ إلتزام** *[musharaka/ iltizam]*	**تعهد** *[ta'ahod]*	**بەشداربوون** *[beschdar bun]*
entsprechende Erwerbstätigkeit	correlated to employment	**المتصلة بالعمل** *[almuttasilat bialeamal]*	**به کار مربوط** *[bekar marbot]*	**پەیوەندی دار بە کار** *[paywandidar be kar]*
Ergebnisse	results/ outcomes	**نتائج** *[natayij]*	**نتایج** *[natayej]*	**دەرئەنجام** *[deranjam]*
Erhebung	collection	**جمع** *[jame]*	**بررسی** *[barresi]*	**کۆکردنەوە** *[kokrdnewe]*
erkennen	recognize	**تعرف** *[taerif]*	**تشخیص** *[taschkhis]*	**دانپیانان** *[danpyanan]*
erläutert	explained	**أوضح** *[awdah]*	**توضیح دادن** *[touzieh daden]*	**ڕوون کردنەوە** *[runkrdnewe]*
Erläuterung	clarification	**تفسير** *[tafsir]*	**توضیحات** *[touziehat]*	**شی کردنەوە** *[schikrdnewe]*
erledigen	carried out/ done	**إنتهيت** *['iintahit]*	**حل و فصل** *[hal-o fasl]*	**ئەنجامدراو** *[enjamdraw]*
erleichert	facilitate	**تسهيل** *[tashil]*	**تسهیل کردن** *[tashil kardan]*	**ئاسانکاری** *[Asankarii]*
Erstausstattung	initial equipment	**المعدات الأولية** *[almaeaddat al'awwalia]*	**مرحله اولیه** *[marhaleh avalieh]*	
Erstberatung	initial consultation	**المشاورات الأولية** *[almushawarat al'awwalia]*	**اولیه مشاوره** *[moschavereh avalieh]*	**ڕاوێژی سەرەتایی** *[rawedzi serataii]*
erstellen lassen	prepare	**تحضير/ تجهيز** *"[thdir/ watajhiz]"*	**تولید شده** *[tavlid schodeh]*	**ئامادەکردن** *[amade krdn]*
erteilt	granted	**منَح** *[manh]*	**اعطا شده** *[a'atae schoudeh]*	**پێ دان** *[pedan]*
Erteilung	issuing	**إصدار** *['iisdar]*	**اعطای** *[a'atae]*	**دەرچوون** *[dertchun]*
Erwerbstätigkeit	gainful employment	**عمل بأجر** *[eamal bi'ajr]*	**کارقابل پرداخت** *[kar ghabele- pardakht]*	**ئیش بەرامبەر بە کرێ** *[esch beramber kre]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
erworben	acquired	**المكتسبة** *[almuktasaba]*	**مهارت کسب شده** *[maharat kasb schodeh]*	**بەدەست هاتوو** *[bedest hatu]*
Europäischer Wirtschafts-raum	European Economic Area	**المنطقة الأقتصادية الأوروبية** *[almintaqat al'uqtasadiat al'uwrubbia]*	**وادی اقتصادی اروپا** *[vadi eghtesadi orupa]*	**هەرێمی ئابووری ئەورووپا** *[heremi aburi aurupa]*
Experten	experts	**خُبراء** *[khubra']*	**کارشناسان** *[karschenas]*	**خاوەن ئەزموون** *[khawen azmun]*
externen Prüfung	external examination	**التدقيق الخارجي** *[alttadqiq alkhariji]*	**ازمون خارجی** *[azmun kharejie]*	**ئەزموونی دەرەکی** *[ezmuni deraki]*
exzellent	excellence	**ممتاز** *[mumtaz]*	**عالی** *[a'li]*	**نایاب** *[nayab]*
Fächerübersicht	transcript grade	**سجل الدرجات / كشف العلامات** *[sajjal alddarajat / kashf alealamat]*	**ریز نمرات** *[rez nomerat]*	**لیستی نمرەی بەدەست هاتوو** *[listi nmraie badasthatu]*
fachliche Kompetenz	professional competence	**كفاءة مهنية** *[kafa'at mahnia]*	**توانایی حرفه ای** *[tavanaie herfehe- ie]*	**لێهاتوی پسپۆری** *[lehatui pspor]*
Fachunterricht	specialised teaching	**تدريس المتخصصين** *[tadris almutakhassisin]*	**آموزش تخصصی** *[amuzesch takhasusis]*	**خوێندنی بواری پسپۆر** *[khwendni bwari pspor]*
Fachverbände	professional associations	**الرابطات المهنية / الجمعيات** *[alrrabitat almihnia/ aljameiat]*	**انجمن های حرفه ای** *[anjoman haie herfeh-ie]*	**دامودەزگای پەیوەندی دار بە ئیش** *[damudezgai peiwandi dar be be esch]*
Fähigkeiten	capabilities	**مهارات / كفاءات** *[maharat / kefaat]*	**مهارت ها و توانایی ها** *[meharat ha-e u tavanaie ha.ie]*	**لێهاتووی** *[lehatuii]*
Fakultät	faculty	**الكليات** *[alkulliat]*	**مهارت ها و توانایی ها** *[daneschkadeh / bakhsch]*	**فاکەلتی** *[fakaletii]*
Familienan-gehörige	member of the family	**أفراد الأسرة** *['afrad al'usra]*	**افراد خانواده** *[afrad khanevadeh]*	**ئەندامی خێزان** *[andami khezan]*
Feststellungs-prüfung	pre-university exam	**إمتحان في مرحلة ماقبل الجامعية** *['iimthan fi marhalat ma qabl aljamieia]*	**آزمون در پیش دانشگاهی** *[azmoneh der pesch danschgahi]*	**ئەزموونی پێش خوێندن لە زانکۆ** *[azmuni pesch xwendin le zanko]*
finanzielle Unterstützung	financial support	**دعم مالي** *[daem mali]*	**پشتیبانی مالی** *[poschtibani mali]*	**یارمەتی دارایی** *[yarmeti daraii]*
Folgeberatung	follow-up consultation	**مشاورات المتابعة** *[mushawarat almutabaea]*	**مشاوره ای بعدی** *[moschavereh b'adi]*	

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Geflüchtete/ Flüchtling	Refugee	**اللأجئين** *[alll'ajiiyn]*	**پناهنده** *[panahandeh]*	**پەنابەر** *[penaber]*
geordnete Ausbildungsgang	ordered training course	**تنظيم دورات التدريبية** *[tanzim dawrat alttadribia]*	**"دوره آموزشی منظم** *[doureh amozesche monazam]*	**كۆرسي ئامادەكاري بۆخوێندني پراكتيكي و تيۆري** *korsi amadekari bo xwendni praktiki u teori*
nachgereichte Unterlagen	documents handed in later	**تسليم الوثائق لاحقاً** *[taslim alwathayiq lahqaan]*	**تحويل اسناد مربوط بعد** *[tahvel isnad marbot bu'ad]*	**هێناني بەڵگەنامە لە دوايدا** *[henani belganame le dwayeda]*
nachgewiesene Berufsqualifikationen	prove of professional qualifications	**دليل لإثبات المؤهلات المهنية** *[dalil 'iithbat llil almuahhalat almihnia]*	**اثبات مدارک حرفه ای و صلاحیت تخصصی** *[esbat modarak hierfaha v salahyate takhsosi]*	**بەڵگەي سەلماندني بڕوانامە** *[belgae salmandni brwaname]*
öffentlich zugelassene Übersetzer/-in	officially authorised translator	**مترجمة/ مترجم معترف بها رسمياً** *[mutarjimatan/ mutarjim muetarif biha rsmyaan]*	**مترجم عمومي انتصابی** *[motajem 'omomi intsabi]*	**وەرگێڕي فەرمي** *[wergere farmi]*
Studienbescheinigung	certificate of enrollment	**شهادة الحياة الجامعية** *[shahadat alhayat aljamieia]*	**گواهی حیات دانشتگاهی** *[govahi hayat danischgahi]*	**بەڵگەنامەي ئامادەبوون لە زانكۆ** *Belganamaie amadabun le zanko]*
Studienfachberatung	student counselling	**مكتب الشؤون طلاب الأجانب في الجامعة** *[maktab alshshuuwn tullab al'ajanib fi aljamiea]*	**دفتر امور دانشجویان خارجی در دانشگاه** *[defter amour danschjvian khareji der danschgaha]*	**يەكەي خوێندكاران لە زانكۆ** *[yakeii xwenkaran le zanko]*
Studiengebühren	tuition fees	**الرسوم الدراسية** *[alrrusum alddirasia]*	**شهریه این دانشگاه ها** *[schehrya ain danschga ha]*	**تێچووني خوێندن لە زانكۆ** *[techuni xwendin le zanko]*
Studienkolleg	pre-university preparatory course	**دورات التحضيرية ماقبل الجامعية** *[dawrat alttahdiriat ma qabl aljamieia]*	**كالج براى دانشجويان خارجى جهت ورود به دانشگاه** *[kalj berayii danschjuyan kharejeh jihat]*	**كۆرسي ئامادەكاري پێش زانكۆ** *korsi amadekari [pesch zanko]*
Übersetzungen	translations	**ترجمات** *[tarajjumat]*	**ترجمه** *[tarjomeh]*	**وەرگێڕان** *[wergeran]*
vereidigter Dolmetscher	sworn translator	**مترجم مُحلف** *[mutarjim muhlf]*	**ترجمه سوگند یاد** *[tarjomeh sugand yad]*	**وەرگێڕي فەرمي سوێندراو** *[wergeri farmi svendrav]*

5. *Wörter zum Thema:* Möglichkeiten und Ergebnisse der Beratung

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
angemessen	appropriate/ adequate	**مناسب / معقول** *[munasib/ maequl]*	**مناسب** *[monasib]*	**گونجاو** *[gunjav]*
angemessene Frist	reasonable period of time	**خلال فترة زمنية معقولة (الموعد النهائي)** *[khilal fatrat zamaniat meqwl (almaweid alnnihayiy)]*	**مدت زمان معقول** *[modati zamani ma'ghul]*	**كاتي گونجاو / بەرواري دياري كراو** *[kati gunjav/ bervarie dyarikrav]*
Anleitung	guide	**دليل** *[delil]*	**راهنما** *[rahnama]*	**ڕێبەر** *[reber]*
antrags-berechtigt	eligible applicants	**مقدمي الطلبات المؤهلين** *[muqaddimi alttalabat almuahhilin]*	**درخواست دهنده** *[darkhast dahandeh]*	**خاوەن دواكاري شايسته** *[xwandawakari schaiste]*
Ausbildung	vocational and education training	**تعليم المهني و التدريب** *[taelim almahni walttadrib]*	**آموزش فنی و حرف های** *[Amuzesch fani hirfahai]*	**خوێندني پراكتيكي و تيۆري** *[xwendni praktiki u teore]*
Ausbildungs-vergütung	training allowance	**مخصصات التدريب المهني** *[mukhassasat alttadrib almahni]*	**اجرت آموزش فنی و حرف های** *[ojret Amuzesch fani hirfahai]*	**دەرماڵەي خوێندني پراكتيكي و تيۆري** *[dermaley xwendni praktiki]*
Ausgleichs-maßnahme	compesatory measures	**تدابير التعويضي** *[tadabir alttaewidi]*	**اقدام جبرانی** *[aqdami jabrani]*	**ڕێ و شوێني قەرەبووكردنەوە** *[reu schweni karabu krdnewe]*
Beantragung	applying for	**تقديم الطلب** *taqdim alttalab*	**درخواست كردن** *[darkhast kardan]*	**پێشكەش كردني داواكاري** *[peschkaschkrdni davakari]*
Befähigungs-zeugnis	certificate of profesional qualification	**دبلوم أو الشهادات المهنية** *[dblum 'aw alshshahadat almihnia]*	**مدرك و يا گواهينامه های حرفه ای** *[madark v ja govahi nahmehi herfahaii]*	**بەڵگە و پشتگيري كار** *[belga v pschtgiri kar]*
Berufliche Weiterbildung	professional training	**تدريب الفني** *[tadrib alfny]*	**آموزش عملی یا فنی** *amuzesch-e 'elmi ja fani*	**كۆرسي ڕاهێنان و خوێندن** *[korsi rahenanu xwendin]*
Bestätigung der zuständigen Stelle	a written confirmation by the compmetent authority	**أكدتْ جهة المختصة لمعادلة الشهادات** *[akdt jihat almukhtassat limueadalat alshshahadat]*	**تایید كردن از طريق رسميت شناختن ديپلم** *[tai'id kardan ez taregh rasmiat schanakhtan diplim]*	**پشگتگيري لەلايەن دامەزراوەي ئا ڵوگۆري بروانامە** *[pschtgire lelyen damazravae alugori brwaname]*
Echtheit der Unterlagen	authenticity of the documents	**مصداقية الوثائق** *[misdaqiat alwathayiq]*	**اصالت / صحيت مدرک** *[esalat/ sehat modrak]*	**دروستي بەڵگەنامة** *[drusti belgenama]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Empfangs-bestätigung	acknowledge-ment of reciept	الإشعار باستلام الطلب *[al'iishear biaistilam alttalab]*	اطلاع از دریافت درخواست *[i'tla' ez daryaft darkhast]*	ئاگادارکردنەوە بە وەرگرتنی داواکاری *[agadar krdneve be wargrtni dawakari]*
es bestehen begründete Zweifel	there is sufficient evidence to doubt that	هناك دليل كافية *[hnak dalil kafia]*	مدارک کافی وجود دارد *[modarak kafi vojod dard]*	بەڵگەی پێویست لە ئارادایە *[belganamaie pewest le aradaya]*
Folgeantrag	follow-up application	متابعة الطلب *[mutabaeat alttalab]*	درخواست متعاقب *[darkhast mutaghib]*	بەدواداچونی مامەلە *[bedwadatchuni mamele]*
Förder-möglichkeit	promotion possibility	فُرص التمويل *[furs alttamwil]*	امکانات ترفیع *[emkanat tarfi']*	هەلی پشتگیری دارایی *[heli pschtgirii daraii]*
Fortbildung	further education/ seminar	مواصلة التعليم *[muasalei taa'elim]*	کلاس فوق برنامه اموزشی *[kelas fough barnameh amueschi]*	بەردەوام بوونی خوێندن *[berdawambuni xwendn]*
Fremdsprache	foreign language	اللغة الأجنبية *[alllughat al'ajnabia]*	زبان خارجی *[zabani khareje]*	زمانی بیانی *[zmani byani]*
Gebühren	costs	عمولة/ اتعاب *[eumula/ 'itab]*	هزینه ها *[hazieneh ha]*	تێچوون *[tetchun]*
geeignet	suitable/ appropriate	مُناسب *[mnuasb]*	مناسب *[monaseb]*	گونجاو *[gunjaw]*
Gelegenheit	opportunity	فُرصة *[fursa]*	موقعیت *[moughe'iat]*	هەل *[hel]*
Genehmigung	approval/ authorizations	الموافقة *[almuafaqa]*	اجازه ـ موافقت *[ejazeh movafeghat]*	مۆڵەت پێدان *[molet pedan]*
Geringqualifi-zierte	low-skills	ذوي المهارات المخفضة *[dhwy almaharat almukhaffada]*	کم مهارت *[kam maharat]*	نەبوونی لێهاتووی *[nebuni lehatuii]*
Geschäfts-konzept	business idea/ concept	فكرة العمل *[fikrat aleamal]*	ایده کار *[aydai kar]*	فکری ئیش *[fkri esch]*
gesellschaftlich	socially	إجتماعي *[aijtimaei]*	اجتماعی *[ejtima'i]*	کۆمەلایەتی *[komelyatii]*
getestet	inspected/ tested	إختبار *['iikhtibar]*	مورد ازمایش قرار گرفته *[moured azmayesch gharar gerefteh]*	تاقیکردنەوە *[taqi krdnewe]*
Gewährleistung	guarantee	ضمان *[daman]*	ضمانت *[zemAnat]*	گرەنتی *[grantii]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Gleichwertig-keitsfeststellung	equivalence decisions	**بيان المعادلة** *[bayan almueadala]*	**بيانيه معادل سازي** *[bayanieh mo'adel sazi]*	**بڕيار يان دەرئەنجامي هەڵسەنگادني بڕوانامه** bryar yan daranjami] [helsangandnie [brwanameh
Gleichwertig-keitsprüfung	assessment of equivalence	**الأختبار معادلة** *[al'ukhtabar mueadila]*	**ازمون معادل سازى** *[azmun mo'adel sazi]*	**ئەزموونى هەڵسەنگادن** *[ezmuni helsangandn]*
Gleichwertig-keitsprüfungs-verfahren	assessment of equivalence procedures	**الأجراءات الأختبار معادلة** *[al'ajra'at al'ukhtabar mueadilatan]*	**ارزيابي روش هاى معادل سازي** *[arzyabi ravesch ha-ie mo'adel sazi]*	
Grundlage	groundwork/ basis	**أساس** *['asas]*	**اساس** *[asas]*	**سەرەكي** *[serekii]*
Gültigkeit	validity	**نافذ المفعول** *[nafidh almafeul]*	**اعتبار** *[e'tebar]*	**كارپێ كراو** *[kar pekraw]*
Handwerks-meister (zulas-sungspflichtiges Gewerbe)	requiring permission for master craft men	**إذن مسبق للأحرفين ا لمتخصصين iidhan musbaq llil'ahrafin]' [almutakhassisin** *[izn musbik ll'ahrafin almutakhassisin]*	**كارشناس صنايع دستى(جواز كسب)** *[karschenas sanaye' dasti / javaz kesb]*	**مۆڵەتي ڕێپێدان بۆئەنجامداني ئيشي دەست** *[moleti repedan bo anjamdani eschi dast]*
Herkunftsland	the country of origin	**بلد المنشأ** *[balad almansha]*	**كشورمبدأ** *[keschvar mabda]*	**وڵات** *[wulat]*
Hilfe	help	**مساعدة** *[musaeada]*	**كمك** *[komak]*	**يارمەتي** *[yarmeti]*
Hilfsbereitschaft	helpfulness	**استعداد للمساعدة** *[aistiedad llmsaed]*	**كمك رسان و مفيد** *[komak resan u mofid]*	**ڕۆحي يارمەتي** *[rohi yarmati]*
Hinblick	in view of	**في ضوء** *['fi daw]*	**نظر** *[nazer]*	**لەبەر ڕۆشنايي** *[leber roschnaii]*
hinsichtlich	with regard to	**فيما يتعلق ب** *[fima yataeallaq b]*	**در ارتباط با** *[dar ertebat-e ba]*	**پەيوەنديدار** *[peiwandidar]*
Hochschul-studium	higher education	**دراسة الجامعية** *[alddirasat aljamieia]*	**اموزش عالى** *[Amuzesch 'Ali]*	**خوێندني زانكۆي** *[xwendni zankoi]*
Hochschulzu-gangsberechti-gung	university entrance qualification	**قبول الجامعة** *[qbul aljamiea]*	**شايستگى ورود به دانشگاه** *[schasyestegi vorud be daneschgah]*	**قبوڵ له زانكۆ** *[qbul le zanko]*
humanitär	humanity	**انساني** *[insani]*	**انساني** *[ensani]*	**مروڤايەتي** *[mrovayati]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Identitäts-nachweis	proof of identity	**إثبات الهوية** *[iithbat alhuia']*	**اثبات هویت / شناسنامه** *[esbat hoviat / schenasnameh]*	**سەلماندنی ناسنامە** *[selmandni nasname]*
Industrie- und Handelskammer (IHK)	Central Certifi-cation Authority of the German Chambers of Commerce and Industry	**غرفة التجارة و الصناعة** *[ghurfat alttijarat walssinaea]*	**اتاق صنعت و بازرگانی** *[otagh san'at u bazergAni]*	**ژووری پیشەسازی بازرگانی** *[dzuri pischesazi u bazirgani]*
initiieren	initiate	**لبدء التنفيذ** *[libad' alttanfidh]*	**شروع کردن** *[schouru' kardan]*	**دەست پێ کردن** *[dest pekrdn]*
innerhalb	within	**داخل / مضمون** *[dakhl / mazmun]*	**در داخل** *[dar dakhel]*	**ناوەڕۆك** *[Nawerok]*
insbesondere	especially	**على وجة الخصوص** *[ealaa wujjat alkhusus]*	**على الخصوص** *[alalkhosus']*	**بەشێوەیەکی تایبەت** *[bescheweyaki taybet]*
Integration	integration	**اندماج** *[aindimaj]*	**تطابق فرهنگی / ادغام** *[tatboghi farhangi/ iedgham]*	**بەیەك گەیشتن / گونجاندن** *[bayak gaischtn / gunjandin]*
Integrationkurs	integration course	**دورات الأندماج** *[dawrat al'undimaj]*	**کلاس تطابق فرهنگی** *[klas tataboghi farhangi]*	**کۆرس** *[kors]*
intensiv	intensive	**مُكثف** *[mukthf]*	**متمرکز و فشرده** *[motamarkez u feschordeh]*	**چڕ** *[tchr]*
interdisziplinär	interdisciplinary	**المتعددة التخصصات** *[almutaeaddidat alttakhassusat]*	**میان رشته ای** *[myan reschteh Aie]*	**فرە جۆری لە تایبەتمەندێتی** *[frajori le taybatmendeti]*
Jobcenter	Job Centre	**مكتب الدائرة العمل** *[maktab alddayirat aleamal]*	**اداره کار** *[edareh- e kar]*	**بەریوەبەرایتی کار** *[berewaberyati kar]*
Kammern	chambers	**غُرف / نقابات** *[ghurf / niqabat]*	**تشکل ـ اتاق** *[taschakol/ otagh]*	**سەندیکا** *[sendika]*
Karriere	career	**وظائف** *[wazayif]*	**شغل** *[schughl]*	**ئیش** *[esch]*
keine Gleich-wertigkeit (keine Anerken-nung)	no equivalence	**عدم الأعتراف** *[edm al'aetaraf]*	**بدون معادل و غیر هم ارز** *[bedun-e mo'adel u ghair hamarz]*	**نەبوونی دان پیدانان** *[nebuni danpedanan]*
Kenntnis-prüfung	assessment test	**أختبار التقييم** *[ukhtibar alttaqyim]*	**ازمون ارزیابی** *[azmun arzyabi]*	**ئەزموونی هەڵسەنگاندن** *[ezmuni helsengandn]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Kenntnisse	knowledge	**المعرفة** *[almaerifa]*	**دانش** *[danesch]*	**زانين** *[zanin]*
Kommilitone	fellow student	**طالب زميل** *[talab zamil]*	**دانشجویان** *[danischjvaian]*	**وانەي خوێنامادەە كردن** *[waney xoamadekrdn]*
Kommunikation	communication	**إتصالات** *[aittisalat]*	**ارتباط** *[ertebat]*	**پەيوەندي كردن** *[peiwendi krdn]*
Kompetenzen	competences	**الكفاءات** *[alkaffa'at]*	**شایستگی** *[schayestegi]*	**لێهاتووي** *[lehatuii]*
Kompetenzen steigern	increase skills and competence	**زيادة المهارات** *[ziadat almaharat]*	**بالا بردن شایستگی** *[ibAlA bordani schaystegi]*	**زيادكردني ئەزموون** *[zyad krdni azmun]*
Kompetenz-entwicklung	competence/ skills development	**تنمية المهارات** *[tanmiat almaharat]*	**توسعه توانایي** *[tous'he tavanahi]*	**پێشخستن وپەرەپێداني لێهاتوويي** *[peschxstnu perepedani lehatuiee]*
Kontakt-aufnahme	contacting	**[الأتصال ب]** *alaittisal b*	**تماس با** *[tamas ba]*	**پەيوەندي كردن** *[peyvandi krdn]*
kooperierend	cooperate with	**بالتعاون** *[bialttaeawun]*	**همكارى** *[hamkari]*	**بة هاوكاري** *[be hawkari]*
Koordinierung	coordination	**تنسيق** *[tansiq]*	**هماهنگی** *[hamahangi]*	**هەم ئاهەنگي** *[be hamahangi]*
Koordinierungs-stelle	coordianting body	**هيئة التنسيق** *[hayyat alttansiq]*	**مركز هماهنگی** *[markaz hamahangi]*	**دەستەي هەماهەنگي** *[destey hemahangi]*
Kosten	cost/ charge/ fee	**تكاليف** *[takalif]*	**هزينه ها** *[hazieneh ha]*	**تێچوون** *[tetchun]*
Kreativität	creativity	**إبداع** *['iibdae]*	**خلاقیت** *[khalaghiat]*	
Kurs	course	**دورات** *[dawrat]*	**دوره آموزش** *[doureh-e amuzesch]*	**خول** *[khul]*
Lebenslauf	Curriculum Vitae (C.V.)	**السيرة الذاتية** *[alssirat aldhdhatia]*	**رزومه** *[rezumeh]*	**سي ڤي** *[c.v]*
Lebensumstand	life circumstance	**ظروف الحياة** *[zarf alhayat]*	**وضع زندگی** *[vaz' zindagi]*	**بارودۆخي ژيان** *[barudoxi dzyan]*
Legalisierung	legalization	**التصديق القانوني** *[alttasdiq alqanuni]*	**قانونی كردن** *[ghanuni kardan]*	**تەسديقي ياسايي** *[tasdiqi yasaii]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Lehramtsbefähigung/ Bescheinigung für Lehrer/-in	Teaching qualifications	مؤهلات المدرسين أو المعلمين *[muahhalat almudrisin walmuelamin]*	مدارک تحصیلی از معلم *[madrak tahsili ez mo'elim]*	بەڵگەنامەي لێهاتووي مامۆستا *[belganami lehatuie mamosta]*
Lehrplan	curriculum	منهج *[manhij]*	برنامه درسی *[barnameh-e darsi]*	مەنهەج *[menhej]*
Lehrstoff-vermittlung	curriculm mediator	منهج الدراسي الوسيط *[manhaj alddirasi alwasit]*	شیوه آموزش *[schiveh amuzesch]*	
Leistungs-übersicht	overview of grades	كشف العلامات / سجل الدرجات *[sajjal alddarajata / kashf alealamat]*	ریز نمرات *[rez nomeraht]*	ڕیز بەندي نمرە *[rizbandi nmre]*
Menschen	humans	إنسان *[insan]*	انسان *[insan]*	مرۆف *[mrov]*
Migranten-organisation	migration organization	مؤسسة الهجرة *[muassasat alhijra]*	سازمان مهاجرتی *[sazeman mohajerat]*	سەنتەري پەنابەران *[senteri penaberan]*
Migration	migration	هجرة *[hijra]*	مهاجرت *[mohajerat]*	پەنابەري *[penaberi]*
Migrations-beratung	migration advice	نصائح للمهاجرين *[nasayih lilmuhajirin]*	مشاوره در امور مهاجرت *[moschavereh dar omur mohajerat]*	ڕاوێژ بۆپەنابەر *[rawedz bo penaber]*
Migrations-hintergrund	migrant background	ذوي خلفية أجنبية او مهاجرة *[dhwy khalfiat 'ajnabiat 'aw muhajira]*	با پیش زمینه مهاجرت *[ba pisch zamineh mohajerat]*	
Mindestgehalt	minimum salary	الحد الأدنى الأجر *[alhadd al'adnaa lil'ajr]*	حداقل حقوق *[had-e aghal hoghugh]*	کەمترین داهات *[kemtrin dahat]*
Möglichkeit	possibility	إحتمال *[ihtmal']*	احتمال/ امکان *[ehtemal / emkan]*	لەوانه يي *[lewaneii]*
Muttersprache	mother tongue	لغة الأم *[lughat al'umm]*	زبان مادری *[zaban-e madari]*	زماني دايك *[zmani daik]*
nachbringen	to bring afterwards	جلب *[jalab]*	بعداً ارائه دادن *[b'adan era'eh dadan]*	هێنان *[henan]*
nachgereichte Unterlagen	receipt of documents	إستلام الوثائق/ تلقي الوثائق *['iistalam alwathayiq/ tulqi alwathayiq]*	ارسال کردن اسناد ومدرک *[irsal kardan isnad v modrak]*	بەدەستگەیشتني بەڵگەنامة *[bedastgaischtni balganama]*
Nachquali-fizierung	supplementary qualification	إعادة التأهيل *['iieadat alttahil]*	توان بخشي *[tuvan bekhschi]*	

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Nachweis für Berufserfahrung	proof of work experience	إثبات الخبرة المهنية *[iithbat alkhibrat almihnia]*	مدرك تاييديه تجربه كارى *[madrak ta'idien tajrobeh-e kari]*	سەلماندنی ئەزموونی کار *[salmandni ezmuni kar]*
Nachweis/ Vermerk beigefügt	evidence/endorsement accompanied by	دليل مرتبط ب	يادداشت اضافه خواهد شد *[jadascht izafeh khoahd schodeh]*	
Nachweise für berufliche Qualifikationen	proof of professional qualifications	إثبات المؤهل المهني *[iithbat almuahhal almahni']*	اثبات شايستگى حرفه اى *[esbat schaystegi herfeh-aie]*	بەڵگەی لێهاتووی کار *[Belgeii lehatui kar]*
nachweisen	evidence	إثبات / دليل *[ispat/delil]*	مدرک *[madrak]*	بەڵگە *[belge]*
Netzwerk	network	شبكة *[schebeke]*	شبکه *[schabakeh]*	تۆر *[Tor]*
Niederlassungserlaubnis	settlement permit	مستوطنة / تصريح إقامة الدائمة *[mustawtana/ tasrih'iiqamat alddayima]*	اجازه اقامت *[ejazeh-e eghamat]*	ڕێگەدان بە مانەوە *[regedan be manewe]*
notariell beglaubigt	notarially certified	نسخة مصدق عليها من قبل كاتب العدل *[nuskhat masadiq ealayha min qabil katib a'adel]*	تأييديه محضرى / نسخه گواهى شده *[noskheh govAhi schoudeh / tai'dia mahzari]*	وێنەی هەر دوکومێنتێك دوای تصدیق لای دادنووس *[Notarially certified]*
notwendig	necessary	ضروري *[daruri]*	لازم *[lazm]*	پێویستی *[necessary]*
offiziell	official	رسمي *[rasmi]*	رسمى *[rasmi]*	فەرمی *[official]*
Orientierung	orientation	التوجيه *[alttawjih]*	جهت يابي *[jahatyabi]*	ڕێنمایی کردن *[renmaii krdn]*
Örtliche	local	المحلية *[almahallia]*	محلى *[mahali]*	ناوخۆیی *[nawxoii]*
Personalausweis	ID Card	هوية شخصية *[huiat shakhsia]*	كارت شناسايى *[kart-e schenasie]*	ناسنامەی کەسێتی *[nasnamey kesetii]*
Personalrat	the staff committe	هيئة الموظفين *[hayyat almuazzafin]*	كاركنان *[karkonan]*	دەستەی فەرمانبەران *[destey fermanberan]*
persönliche Empfehlung	personal suggestion	توصية شخصية *[tawsiat shakhsia]*	توصيه نامه شخصى *[tousie' nama schakhsi]*	پێشنیاری کەسایەتی *[peschnyri kasayatii]*
Perspektiven	perspectives	المنظور *[almanzur]*	چشم انداز *[tchaschm Anzar]*	ڕوانگە *[rwange]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
polizeiliches Führungszeugnis	certificate of good conduct	شهادة حسن السيرة و السلوك *[shahadat hasan alssirat walssuluk]*	گواهی عدم سؤ سابقه کیفری *[gouvahi adam-e su' kaifari']*	بەڵگەی نەبوونی تاوان *[belgeii nebuni tawan]*
Praktikum	traineeship	فترة تدريبية *[fetre tadribia]*	کارآموزی *[kar amuzi]*	فێربوونی پراکتیکی *[ferbuni praktikii]*
private Bildungseinrichtungen	private educational institutions	مؤسسات التعليمية الخاصة *[muassasat alttaelimiat alkhass]*	موسسات آموزشی خصوصی/غیر انتفاعی *[mo'sesehat-e Amuzesche khosusi /ghair intifa' ie]*	دامودەزگای خوێندنی تایبەت *[damudezgae xwendni taybet]*
Prüfung bestehen	pass the examination	موجود / قائم *[mawjud / qayim]*	تشکیل شدن *[taschkil schodan]*	جێگیر /لە ئارادابوون *[jegir/ le aradabun]*
Prüfungsinhalte	contents of tests	مضمون الأمتحان *[madmun al'umtahan]*	محتویات آزمون *[mohtavat-ie Azmun]*	ناوەڕۆکی ئەزموون *[nawaroki ezmun]*
Prüfungsverordnung	tests regulation	مرسوم الأمتحانات *[marsum al'umtahanat]*	مقررات آزمون *[moghrarat Azmun]*	
Qualifikationen	qualifications	المؤهلات *[almuahhalat]*	شایستگی / صلاحیت *[schaystegi/ salahiat]*	لێهاتوویی *[lehatuii]*
Quellen	resource	المصادر *[almasadir]*	منابع *[motabi']*	سەرچاوە *[sertchawe]*
Realisierung	realizing	تحقيق *[tahqiq]*	تحقق *[tahaghogh]*	لێکۆڵینەوە *[lekolinewe]*
recherchieren	research	البحث *[albahth]*	جستجو وکاوش *[josteju u kavosch]*	گەڕان بە دوای *[geran bedwae]*
Rechtsgrundlage	legal basis	الأساس القانوني *[al'asas alqanun]*	پایه و اساس حقوقی *[payeh u asas-ie hoghughi]*	بنەمای یاسایی *[bnemai yasaii]*
Referenzberuf	reference job	الوظيفة المرجعية *[alwazifat almarjieia]*	شغلی مرجع *[schoghli marja']*	کاری سەرەکی *[kari saraki]*
reglementiert	regulated	ينظم *[yunazzim]*	تنظیم *[tanzim]*	ڕێخراو *[rekxraw]*
Reisepass	Passport	جواز سفر *[jawaz safar]*	گذرنامه مسافرتي *[gozarnameh-e mosAferati]*	پاسپۆرت *[passport]*
Rektorat	rectorate	إدارة الجامعة *[iidarat aljamiea']*	مقام ریاست دانشکده یا آموزشگاه *[mogham ryasat daneschkadeh -ya amuzeschgah]*	سەرۆکایەتی زانکۆ *[serokyati zanko]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
relevant	relevant	**ذات الصلة** *[dhat alssila]*	**مربوطه** *[marbuteh]*	**پەیوەندیدار** *[pewandidar]*
Ressourcen	resources	**الموارد** *[almawarid]*	**منابع** *['monabi']*	**سەرچاوەکان** *[sertchawakan]*
schriftlich	in written form	**كتابياً / خطياً** *[ktabyan/ khtyaan]*	**کتبی** *[katbi]*	**نوسراو** *[nusraw]*
Schritt	step	**خطوة** *[khatwa]*	**قدم** *[ghadam]*	**هەنگاو** *[hengaw]*
Schulabschluss	school-leaving certificate	**تخرج من المدارس** *[alttakharruj min almadaris]*	**گواهی فراغت از تحصیل** *[govahi faraghat az tahsil]*	**پروانامەی تەواو کردنی خوێندن** *[brwanamey tewaw krdni xwendn]*
schulische Ausbildung	schooling/ vocational training	**البدء في التدريب** *[albad' fi alttadrib]*	**تحصیل** *[tahsil]*	**دەست پێ کردن بە راهێنان** *[dast pe krdn be rahenan]*
schulische Leistungen	academic/ or educational achievement	**الأنجازات التعليمية** *[al'anjazat alttaelimia]*	**به دستاوردهای آموزشی** *[be dastavard haie amozeschi]*	**دەرئەنجامی خوێندنی بەدەستهاتوو** *[daranjami xwendni bedasthatu]*
Schutz	protection	**حماية** *[himaya]*	**حمایت** *[hemayat]*	**پشتگیری** *[pschtgiri]*
Selbsthilfe-gruppe	self-help group	**مجموعة المساعدة الذاتية** *[majmueat almusaeadat aldhdhatia]*	**گروه پشتیبانی** *[goruh poschtibani]*	**گرووپی یارمەتیدانی خۆیی** *[grupi yarmetidani kesi]*
selbstständig	self-employed	**العاملين لحساب الخاص** *[aleamilin lihisab alkhass]*	**خود اشتغال** *[khod escteghal]*	**کاری سەربخۆ** *[kari serbexo]*
sogenannte	so-called	**مايسمى** *[ma yusamma]*	**به اصطلاح** *[be estelah]*	**ناو دەبرێت بە** *[Nawdabret be]*
Sonderfor-schungsbereich	special research field	**مجال البحثي الخاص** *[majali al-bahthi khas]*	**شاخه تحقیقات ویژه** *[schakheh tahghighAt-e wezha]*	**بواریکی دیاری کراو لە توێژینەوە** *[bwari dyrikraw le twedzinewe]*
Sprach-kenntnisse	language skill	**معرفة اللغة** *[maerifat alllugha]*	**مهارت زبانی** *[mahArat zaban -ie]*	**زانینی زمان** *[zanini zman]*
Sprachniveau	language level	**مستوى اللغة** *[mustawaa alllugha]*	**سطح زبانی** *[sath zabani]*	**ئاستی زمان** *[Asti zman]*
staatlich bestell-ter Übersetzer / Vereidigter Übersetzer	state-appointed translator	**مترجمة / مترجم عينتها/ عينته الحكومة** *[mutarajjimat / mutarjim eayanatuha alhukuma]*	**ترجمه شده توسط رسما دولت** *[terjumeh schodeh tavast rasma devlet]*	**وەرگێڕی ڕێگەپێدراو لەلایەن دەوڵەت** *[wergeri regepedraw lelyen dawlet]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
staatliche Bildungs-einrichtung	state educational institutions	**مؤسسات التعليمية الدولة** *[muassasat alttaelimiat alddawla]*	**موسسه آموزشی دولتی** *[mo'aseseh amuzesche doulati]*	**دامودەزگای خوێندنی دەوڵەت** *[damudezgaii xwendni dewlet]*
Staatsangehö-rigkeit	nationality/ citizenship	**الجنسية** *[aljinsia]*	**ملیت** *[miliat]*	**ڕەگەزنامة** *[regezname]*
Stadtverwaltung	municipal administration	**دوائر المحلية/ البلدية** *[dawayir almahalliat/ albaladia]*	**اداره شهرستان** *[edareh schahrestan]*	**دامودەزگای ناوخۆیی** *[damudazgaii nawxoii]*
statistische Daten	statistical data	**بيانات الأحصائية** *[beyanati al'ahsayiya]*	**اطلاعات آماری** *[etela'at amari]*	**بەڵگەی ئامار** *[belgae Amar]*
Stellensuche	search for job	**بحث عن العمل** *[bahath ean eamal]*	**جستجوی کار** *[jost-o juie kar]*	**گەڕان بەدوای کار** *[geran bedwae kar]*
Stellungnahme	opinion	**الرأي** *[alrray]*	**نظر** *[nazar]*	**بیرورا** *[berura]*
Stempel	stamp	**ختم** *[khetem]*	**مهر** *[mohr]*	
Stiftung	foundation	**مؤسسة** *[muassasa]*	**پایه** *[paya]*	**بەڕێوەبەرایتی** *[bereweberayatii]*
Studium	study	**دراسة الجامعية** *[dirasat jamieia]*	**مطالعات دانشگاهی** *[motal'ti danschgahi]*	**خوێندنی زانکۆی** *[xwendni zankoii]*
Tätigkeits-nachweis	proof of the work experience	**بيان الخبرة** *[bayan alkhibra]*	**گواهی کاری** *[govahi kar-ie]*	**بەڵگەی ئیش** *[belge esch]*
Teilgleich-wertigkeit	partial recognition	**الأعتراف الجزئي** *[al'aetaraf aljuzyiy]*	**هم اررزی و معادل سازی غیر کامل** *[hamarzi u mo'ada sazi ghair kamel]*	
Termin	appointment	**موعد** *[maweid]*	**وقت تعیین شده** *[vaght ta'-en schodeh]*	**مۆڵەت وەرگرتن** *[molet wergrtin]*
Training	training	**التدريب** *[alttadrib]*	**آموزش** *[amuzesch]*	**خول** *[xul]*
üben	practice	**ممارسة** *[mumarasa]*	**تمرین** *[tamrin]*	**ڕاهێنان** *[rahenan]*
Überprüfung	review/ check	**تحقق** *[tahaqqaq]*	**مرور/ بررسي** *[barresi / mrur]*	**پێداچوونەوة** *[pedatchunewe]*
Übersetzung	translation	**ترجمة** *[tarjama]*	**ترجمه** *[tarjomeh]*	**وەرگێران** *[wergeran]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
umfassend	comprising	**تشمل** *[tashmal]*	**جامع** *['jame]*	**گشتگیر** *[gischtgir]*
Umgebung	environment	**ظروف** *[zuruf]*	**محیط** *[mohit]*	**بارودوخ** *[barudox]*
Umschulung	retraining	**إعادة التدريب** *[iieadat alttadrib']*	**بازآموزی** *[bazamuzi]*	
umsetzen	implement/ convert	**تنفيذ** *[tanfidh]*	**تبدیل کردن / وارونه کردن** *[tabdil kardan /varuneh kardan]*	**جێبەجێ کردن** *[gebege krdn]*
Umsiedlung	resettlement	**إعادة التوطين** *[iieadat alttawtin']*	**اسکان مجدد** *[eskan-e mojadad]*	
Umstände	circumstances	**ظروف** *[zuruf]*	**موقعیت** *[moughe'iat]*	**بارودۆخ** *[barudox]*
unabhängig	independent of / regardless	**بغض النظر** *[bighadd alnnazar]*	**مستقل** *[mostaqel]*	**سەربەخۆ** *[serbaxo]*
Unbedenk-lichkeits-Bescheinigung (berufliches Führungszeug-nis)	Certificate of good standing (CGS)	**تصريح أمني** *[tasrih 'amni]*	**گواهینامه ایمنیCGS (گواهی حرفه ای)** *[govahinameh iymani/ govahi herfeh-aie]*	**بەڵگەی نەبوونی تاوان** *[belgey nebuni tawan]*
unberührt	remain unaffected	**سيظل دون تأثير** *[sayazall dun tathir]*	**تاثیر** *[bit'sir]*	**بە بێ کاریگەر** *[be bekarigar]*
Universität	university	**الجامعات** *[aljamieat]*	**دانشگاه** *[daneschgah]*	**زانکۆ** *[zanko]*
Unterlagen	documents / papers	**مستندات / مستمسكات** *[mustanadat / mustemsekat]*	**مدرک** *[modrak]*	**دۆکومینت** *[dokumment]*
Unternehmen	company	**الشركة أو/ صاحب العمل** *[alshsharikat / sahib aleamal]*	**شرکت تجاری** *[scherkat tejare]*	**کۆمپانیا / خاوەن کار** *[kompany / xawan kar]*
Unterschiede	differences	**إختلافات** *[iikhtilafat']*	**تفاوت** *[tafavot]*	**جیاوازي** *[jyawazi]*
Unterschrift	signature	**التوقيع** *[alttawqie]*	**امضاء** *['emza]*	**ئیمزا** *[imza]*
unterstützen	support / assist	**دعم / مساعدة** *[daem / musaeada]*	**حمایت** *[hemayat]*	**پشتگیري** *[pschtgiri]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Veranstalter	organizer / manager	**منظم** *[munazzam]*	**سازمان** *[sazman]*	**بەریوەبەر** *[berevber]*
verantwortlich	responsible	**مسؤول /مسؤولة** *[maswuwl / masule]*	**مسئول** *[mas'ul]*	**بەرپرسیار** *[berprsiar]*
Verbesserung	improvement	**تحسين** *[tahsin]*	**بهبود** *[behbud]*	**باشکردن** *[baschkrdn]*
vereidigter Übersetzer	sworn translator	**المترجم مُحلف** *[almutarajjim muhlf]*	**مترجم سوگند یاد کرده / مترجم رسمی** *[motarjem sougnd yad karda/ motarjem rasmi]*	**وەرگیڕي باوەڕپێکراو** *[wergeri bawer pekraw]*
verfügbar	available	**المتاحة** *[almutaha]*	**در اختیار** *[dar ekhtiAr]*	**ڕێگەپێدراو** *[regepedraw]*
vergleichbar	comparable	**قابلة للمقارنة** *[qabilat lilmuqarana]*	**قابل مقایسه** *[ghAbel-e moghAyeseh]*	**پە پەڕاورد** *[be berawrd]*
vermittelt	intermediary acting	**يعمل كوسيط** *[yaemal kusit]*	**به واسطه** *[bevaseteh- e]*	**وەکو ناوەند** *[waku navend]*
Vermögen	property / wealth	**ثروة** *[tharwa]*	**اقتدار** *[eghtedar]*	**داراپي** *[darayii]*
vertiefen	deep / emphasize on	**تتعمق** *[tataeammaq]*	**تعمیق** *[tamiegh']*	**ڕۆچوون** *[rotchun]*
verurteilt	convicted	**حُكم** *[hukm]*	**محکوم شده** *[mahkum schodeh]*	**حوکم دان** *[hukm dan]*
Verwaltung	administration	**إدارة** *[iidaratan']*	**اداره** *[edareh]*	**کارگێڕي** *[kargerii]*
verweisen	refer to	**أن أشير** *[ann 'ushir']*	**رجوع دادن** *[rohu' dadan]*	**ئاماژە دان** *[amadzedan]*
Vielfalt	diversity	**التنوع** *[alttanawwue]*	**تنوع** *['tanavo]*	**جۆراوجۆري** *[jorau jori]*
volle Gleichwertigkeit	full recognition	**الأعتراف الكامل** *[al'aetaraf alkamil]*	**هم ارزی و معادل سازی کامل** *[hamarzi u mu'dalat sazi kamel]*	**دانپیدانانی تەواو** *[danpedanani tawaw]*
Voraussetzung	requirement	**متطلبات** *[mutatallabat]*	**شرط لازم** *[schart-e lazem]*	**پێویستي** *[pewesti]*
Vorgesetzte	superior / boss	**متفوقة** *[matafawwiqa]*	**ارشد ـ مافوق** *[arschad / mafough]*	**سەرکار** *[serkar]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
vorhanden	available / in present	حاضر *[hadzir]*	در دسترس *[dar darstres]*	لە بەردەست *[le berdast]*
Vorschlag	recommenda-tion	إقتراح *[iiqtrah']*	پیشنهاد *[pischnahAd]*	پێشنیار *[peschnyar]*
vorstellen	perform / carry out	تنفيذ *[tanfidh]*	انجام دادن *[anjAm dAdan]*	بەجێ هێنان *[begehenan]*
Vorstellung	presentation	عرض *[eard]*	معرفی *[mo'arefi]*	
Vorteile	advantages	مزايا *[mazaya]*	مزیت *[maziat]*	لایەنی باشی *[layani baschii]*
Vorversion	pre-version	الأصدار السابق *[al'asdar alssabiq]*	قبلی *[ghabli]*	دەرچوونی پێش وەخت *[dertchuni peschwaxt]*
Wahrnehmung	perception	إدراك / تصور *[iidrak' / tasaur]*	ادراک *[edrak]*	بەئاگابوون *[beagabun]*
Weiterbildung	further training	المزيد من التدريب *[almazid min alttadrib]*	ادامه تحصیل *[edAmeh-e tahsil]*	خوێندنی زیاتر *[xwendni zyatr]*
weitere geeig-nete Unterlagen	additional documents	وثائق الأضافية/ كافية *[wathayiq al'adafiata/ kafia]*	اسناد و مدارک اضافی / کافی *[isnad v modrak izafi/ kafi]*	بەڵگەنامەی تەواو *[belganamaie tawaw]*
Weiter-qualifizierung	further qualifications	رفع مستوى المهارات *[rafae mustawaa almaharat]*	ادامه اموزش لازم *[edameh amuzsch lazm]*	پەرەپێدانی لێهاتوویی *[perepedani lehatuiee]*
Werdegang	career	وظيفة *[wazifa]*	پیشینه / شغل *[pischeneh/schoghul]*	ئیش *[esch]*
wesentlich	essential	جوهري *[jawhari]*	اساسی / پراهمیت *[asasi/porahmiat]*	بنەڕەتی *[bnereti]*
wesentliche Unterschiede	essential differences	الأختلافات الجوهرية *[al'ukhtalafat aljawharia]*	تفاوت اساسی *[tafavot asasi]*	جیاوازی سەرەکی *[jiavazi saraki]*
wichtig	important	مهم *[muhimm]*	مهم *[mohem]*	گرنگ *[grng]*
widerrufen	revoke/ withdraw	إلغاء *['iilgha']*	اعتراض *[e'teraz]*	هەڵوەشاندنەوە *[helwaschandnewe]*
Wirtschaft	economy	الأقتصاد *[al'uqtasad]*	اقتصاد *[eghtesad]*	ئابووری *[Aburii]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
wissenschaftlich	scientifically	**علمياً** *[elmyaan]*	**علمی** *[elmi']*	**زانستي ئەكاديمي** *[zansti Akademie]*
wissenschaft-liche Diskussion	academic debate	**المناقشة العلمية** *[almunaqashat aleilmia]*	**گفتگوی علمی** *[gftugoii 'ilmie]*	**گفتوگۆي زانستي** *[gftugoii zansti]*
Wohnort	place of residence	**محل إقامة** *[mahal iqamae]*	**محل اقامت** *[mahal ighamat]*	**شوێني نيشتەجێ بوون** *[schweni nischtejebun]*
wünschen	wish/ desire	**الرغبة / بالأختيار** *[alrraghba/ bial'akhtayar]*	**خواسته** *[khasteh]*	**هەڵبژاردن** *[helbdzardn]*
Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen (ZAB)	Central Office for Foreign Education	**مركز الأستقبال لمعادلة الشهادات الأجنبية** *[markaz al'astaqbal limueadalat alshshahadat al'ajnabia]*	**دفتر مرکزی آموزش و پرورش خارجه** *[daftare-e markazi Amuzesch va parvaresch kharejeh]*	**سەنتەري ئاڵوگۆڕكردني پرۆگرامەي بياني** *[senteri allugorkrdni brwanamey byani]*
Zertifikat	certificate	**الشهادة العلمية** *[al- Schahadat al iil'mia]*	**مدرك** *[madrak]*	**پرۆگرامة** *[Brwaname]*
Zeugnis-bewertung	evaluating qualification	**تقييم المؤهلات** *[taqyim Al- muahhalat]*	**ارزیابی مدارک تحصیلی** *[arzyabi madark tahsili]*	**هەڵسەنگاندني لێهاتووي** *[Helsangandni lehatuie]*
Zielsetzung	aim/ objective	**هدف الموضوعي** *[hadaf almawduei]*	**هدف گذاری** *[hadaf gozari]*	**ئامانجي سەرەكي** *[Amanji sereki]*
zielstrebig	purposfully	**هادف** *[hadif]*	**مصمم/ راسخ** *[mosamam/ rasekh]*	**جێگيرو ڕێخراو** *[gegiru rexraw]*
zufrieden	satisfied	**يبدو راضياً** *[ybdw radyaan]*	**راضی** *[razi]*	**ڕازي بوون** *[razi bun]*
zugeordnet	assigned	**تعيين** *[taeyin]*	**مرتبط** *[mortabetmortebet]*	**دياري كراو** *[dyrikraw]*
zulassungs-pflichtiges Gewerbe	compulsory authorization for industry	**رخصة لمزاولة حرفة** *[rukhsat muzawalat hurfa]*	**جواز کسب معتبر** *[javaz kasb mo'tabar]*	
zuständig	competent	**المختصة** *[almukhtass]*	**مسئول** *[masu'l]*	**لايەني بەرپرس** *[layani berprs]*
zuständige Stelle	responsible authority	**جهة المختصة** *[jihat almukhtass]*	**مقام مسئول** *[maghAm masu'l]*	**پسپۆري** *[pspori]*
Zuwanderer/-in	migrants	**المهاجرات /المهاجرين** *[almuhajarat /almuhajirin]*	**مهاجر** *[mohajer]*	**پەنابەر** *[penaber]*

6. *Wörter zum Thema:* Möglichen Kosten

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Anerkennungs-gebühren	recognition fees	أتعاب (رسوم) الأعتراف *['aleab (rsum) al'aetaraf]*	هزينه برسميت شناختن *[hezieneh haie be resmyet schanakhtn]*	تێچووني مامەڵەي هەمواركردني بروانامه *[tetchunie mameley hemvarkrdni brwaname]*
Ausbildungs-vergütung	training allowance	مخصصات التدريب المهني *[mukhassasat alttadrib almahni]*	اجرت آموزش فنی و حرف های *[ojret Amuzesch fani hirfahai]*	دەرماڵەي خوێندني پراكتيكي و تێۆري *[dermaley xwendni praktiki]*
BAföG	student grant/ basic income for students	مخصصات الدراسية *[mukhassasat alddirasia]*	مخصص دانشكده *[mokhsasat danschgda]*	دەرماڵەي خوێندكاران *[darmale xwendkaran]*
Förder-instrumente	funding instruments	وسائل التمويل *[wasayil alttamwil]*	ابزار های تامین مالي *[abzar haie tamin mali]*	ڕێ وشوێني دارايي *[reuschweni daraie]*
Fördermöglich-keit	promotion possibilities	فُرص التمويل *[furs alttamwil]*	امكانات ترفيع *[emkanat tarfi']*	هەلي پشتگيري دارايي *[heli pschtgirii daraii]*
Forderungs-abtretung	cession of receivables	قبض المستحقات *[qubid almustahaqqat]*	اجرت گرفتن *[ojret gereftn]*	وەرگرتنەوەي تێچوون *[wergrtnewai tetchun]*
Gebühren	charges/ fees	رسوم/ تكاليف *[rusum/ takalif]*	هزينه های *[hazieneh haie]*	تێچوون *[tetchun]*
Gebühren-bescheid	notification of charges	إبلاغ او الأخطار الرسوم *['iiblagh/ awl'akhtar alrrusum]*	گزارش / جواب هزينه *[gozaresch]*	بەڵگەنامه ي تێچوون *[belganameie tetchun]*
Gebührensatz	unit rate	معدل الرسوم *[mueaddal alrrusum]*	اساسنامه هزينه *[esasnahme hezieneh]*	
Gebühren-regelung	charging scheme	الأنظمة الرسوم *[al'anzima alrrusum]*	مقررات هزينه *[moghararat hezieneh]*	ڕێ و ڕەسمي تێچوون *[reu rasmi tetchun]*
Kosten	cost/ charge/ fee	تكاليف *[takalif]*	هزينه ها *[hazieneh ha]*	تێچوون *[tetchun]*
Kostenerstat-tung	reimbursement of costs	تسديد التكاليف المترتبة *[tasdid alttakalif almutarattiba]*	هزينه های مرتبط *[heziene haie mortabet]*	تێچووني پەيوەندي دار *[tetchuni peywandidar]*
Nachrangigkeit	subordination	التبعية *[al tabeia]*	تبعيت *[taba'yat]*	تێچوون *[tetchun]*
Notargebühren	notarial fees	رسوم التوثيق في كاتب العدل *[rusum alttawthiq fi katib aleadl]*	هزينه دفتراسناد رسمي اسناد و مدارک *[hezieneh daftare esnadi rasmi]*	تێچووني تصديق كردن لاي دادنووس *[tetchuni tasdiqkrdn lae dadnus]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Studienge-bühren	tution fees	رسوم الدراسية *[rusum alddirasia]*	شهریه این دانشگاه ها *[schehrye ain danschgah ha]*	دەرمالّەي خوێندن *[darmalae xwendn]*
Vergleichs-angebote	settelment offer	عرض التسوية *[eard alttaswia]*	پیشنهاد برای حل و فصل *[pischnihad beraie halo fasl]*	

7. *Wörter zum Thema:* Zuständige Stellen, Verfahren, Entscheidungen

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Abkommen	agreement	**الإتفاق** *[al'iitfaq]*	**توافق** *[tavafogh]*	**ڕێکەوتن** *[rekauten]*
ablehnen	refuse/ rejection	**رفض الطلب** *[rafad alttalab]*	**رد کردن** *[rad kardan]*	**ڕەت کردن** *[rat krdn]*
abweichend	deviation	**الخروج عن الأحكام / (الأنتقاص)** *[alkhuruj ean alhukkam / (al'antaqas)]*	**متفاوت** *[motafaut]*	**ئاسانکاري** *[asankari]*
angemessene Frist	a reasonable period of time	**فترة زمنية معقولة** *[fatrat zamaniat maequla]*	**مدت زمان معقول** *[modate zaman ma'ghoul]*	**ماوەي دیاریکراوي گونجاو** *[mawae dyrikrawi gunjaw]*
antrags-berechtigt	a person who is eligible to apply an application	**شخص مؤهل للحصول على الأعتراف بشهادته** *[shakhs muahhal lilhusul ealaa al'aetaraf bishahadatih]*	**صاحب درخواست کردن** *[saheb darkhast kardan]*	**خاوەن داواکار شایستة** *[xawan dawakari schayste]*
Ärztekammer	medical association	**نقابة الأطباء** *[niqabat al'atibba']*	**سندیکای پزیشکان** *[sndikaie pzischkan]*	**سەندیکاي پزیشکان** *[sendikaie pzischkan]*
Aufgaben-stellung	assignment	**مهمة / واجب** *[muhimmat / wajib]*	**وظیفه / تکلیف** *[wazifa / taklif]*	**ئەرك / ئیش** *[ark / esch]*
Aufklärung	clarification	**توضيح / إيضاح** *[tawdih / 'iidah]*	**توضیح / گزارش** *[tauzih/ gozaresch]*	**ئامازەدان** *[Amazhadan]*
Aufsichts-behörden	supervisory authorities	**سلطات الأشراف** *[sulutat al'ashraf]*	**مقام رسمي** *[maghami rasmi]*	**دەسەلاتي چاودێري** *[dasalati tchawdere]*
ausgeglichen werden	be compensa-ted/ balanced	**يمكن أن يُعوض** *[ymkn 'an yuewd]*	**متعادل شده** *[mo'adalat schodeh]*	**ئەگەري یەکسانکردني** *[agari yaksankrdni]*
ausgestellt	issued	**صدرت** *[sadarat]*	**صادر کردن** *[sader kardan]*	**دەرکردن** *[darkrdn]*
Auskünfte	information	**معلومات** *[maelumat]*	**اطلاعات** *[etila'at]*	**زانیاري** *[zanyare]*
Auskunftspflicht	notification requirement	**شروط إلأبلاغ** *[shurut 'iilablagh]*	**ملزومات مربوط به گزارش** *[malzumat marbot be gozaresch]*	**مەرجي پێویست بۆ ئاگادارکردنەوة** *[marji pewest bo agadar krdnawa]*
Befugnis	power to exercise	**القدرة للمارسة المهنة** *[alqudrat limumarasat almuhinn]*	**توانایي به عمل** *[tvanaie be 'amal]*	**لێهاتوویي بۆ ئەنجام داني کار** *[lehatuie bo anjamdani kar]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
begründen	justified	**يجب أن يبرر** *[yjb 'an yubarrir]*	**اساس نهادان** *[asas nahadan]*	**بەهانە دان** *[behanedan]*
Behörden	authorities	**هيئات /أو سلطات** *[hayyat / awasulutat]*	**اداره دولتي** *[edareh-e doulti]*	**دامودەزگای فەرمی** *[damudazgai farmi]*
Beobachtung	observation	**ملاحظة** *[mulahaza]*	**مراقبت / ملاحظه** *moraghebet / molahezeh]*	**بە ئا گاداری یەوە** *[be agadaryawa]*
Berufsanerkennung mit Qualifikationsanalysen	recognition of professional qualifications through qualification analysis	**معادلة الشهادات عن طريق تحليل المؤهلات** *[mueadilat alshshahadat ean tariq tahlil almuahhalat]*	**معادل سازي ديپلم و مدارک به تجزيه و تحليل** *[mo'adelsazi diplim v madark be tajziyau tahliel]*	**ئالوگۆر کردنی بروانامە لە ڕێگەی هەڵسەنگاندنی لێهاتووی** *[Alugorkrdni brwaname laregay halsangandni lehatuie]*
Bezirksregierung	District Authority	**السلطة المعنية** *[Al sultat al ma'nia]*	**دولت منطقه / دولت محلی** *[devlati mantighe / devlati mohalie]*	**بەڕێوەبەرایەتی تایبەت بە ولایەت** *[berewaberayati taibat be wilayat]*
Bitteschön!	here you are!	**من فضل** *[min fadlik]*	**خواهش میکنم** *[Khahesch mikonam]*	**فەرموو** *[farmu]*
Bundesregierung	Federal Government	**الحكومة الأتحادية**	**دولت فدرال** *[devlati fedral]*	**حکومەتی فیدرالی** *[hukumati fedrallie]*
Bundesstatistik	federal state statistics	**الأحصاء الأتحادي** *[al'ahsa' al'athadi]*	**آمار فدرال آلمان** *[amar fedral alman]*	**سەرژمێری لەسەر ئاستی ویلایەت** *[serzhmere leser asti vilayat]*
darstellen	constitute/ represent	**تشكيل** *[tashkil]*	**نشان دادن** *[nischan dadn]*	**ڕوون کردنەوە / تەشکیل کردن** *[run krdnawa / taschkil krdn]*
Datum	date	**التأريخ** *[alttarikh]*	**تاريخ** *[tarikh]*	**بەروار** *[berwar]*
deutsche Referenzausbildung	german reference training education	**تدريب المهني المرجعي الألماني** *[tadrib almahni almarjiei al'almani]*	**آموزش های حرفه ای مرجع آلمان** *[amozesch haie hierfehai marje'ie alman]*	**خوێندنی زانستی و پراکتیکی سەرەکی ئەڵمانی** *[xwendni zanisti u praktiki saraki almani]*
Deutscher Bundestag	German Parliament	**البرلمان الألماني** *[albarlaman al'almani]*	**پارلمان کشور آلمان** *[parlaman keschver alman]*	**پەرلەمانی ئەڵمانیا** *[perlamani almanya]*
deutscher Referenzberuf	german reference job (profession)	**المهنية المرجعية الألمانية** *[muhinnat marjieiat al'almania]*	**حرفه ای مرجع آلمان** *[herifehaie marge'ie alman]*	**ئیشی سەرەکی لە بواری خوێندن** *[eschi saraki le buari xwendndni almani]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Eingang	entrance/ input	**إلإدخال** *['iil'iidkhal]*	**ورودي / مدخل** *[voridi / modkhal]*	**چونەژوورەوە / داخل کردن** *[chunezhureve/ dakhl krdn]*
eingelegter Rechtsbehelf	legal proceeding	**إجراءات قضائية** *['iijra'at qadayiya]*	**روند قضایی** *[rovandi ghzaie]*	**ڕێ و شوێنی یاسایی** *[reuschweni yasaii]*
Einschätzung	assessment	**تقييم** *[taqiim]*	**ارزيابي** *[arzibaye]*	**هەڵسەنگاندن** *[helsangandin]*
einschlägige Berufserfahrung	relevant working experience	**خبرة ذات الصلة بالعمل** *[khibrat dhat alssilat bialeamal]*	**تجربه کاری مرتبط** *[tajrobeh kari mortabet]*	**لێهاتوویی پەیوەندی دار بە کار** *[lehatuie peywandidar be kar]*
einschließlich	including	**من ضمنهم** *[min dimnihim]*	**به انضمام** *[be enzemam]*	**لە ناوەڕۆك دا** *[le newarokda]*
Empfangs-bestätigung	acknowledege-ment of receipt	**الأشعار بإستلام الطلبات** *"[al'ashear biaistilam alttalabat]"*	**اعلام وصول** *['ilam vasoul]*	**ئامازەدان بە گەیشتنی بەڵگەنامە** *[amazhadan be gaischtni belganame]*
enthält	contain	**يتضمن / يحتوي على** *[yatadamman / yahtawi ealaa]*	**محتوی بودن** *[mehtevi buden]*	**لە خۆدەگرێت** *[lexo dagret]*
Entscheidungen	decisions	**قرارات** *"[qararat]"*	**تصميمات** *[tasmimat]*	**بڕیارەکان** *[bryarakan]*
Entscheidungs-art	type of decision	**نوع القرار** *[nawe alqarar]*	**جور حکم** *[jori hokm]*	**جۆری بڕیار** *[jori bryar]*
entsprechende Fähigkeiten	appropriate skills	**المهارات المناسبة** *"[almaharat almunasaba]"*	**مهارت های مناسب** *[moharathaie monasib]*	**لێهاتوویی گونجاو** *[lehatuie gunjav]*
ergeht durch	stated in	**ورد في** *[waradd fi]*	**بیان شده در** *[bayan schodeh der*	**هاتووة** *[hatue]*
Erhebung	survey / raising	**رفع الطلب**	**بررسی/ برآمدگی** *[brersi/ beramdigi]*	**بەرزکردنەوەی داوا** *[berzkrdnewey dawa]*
erhoben	collected	**جمع** *[jame]*	**جمع** *[jame]*	**کۆکردنەوە** *[kokrdneve]*
erteilen	give	**منح / ان يمنح** *[manh /'an yamnah]*	**داده شود** *[dadeh schod]*	**پێدان** *[pedan]*
erteilen	give / grant	**منح / ان يمنح** *[manh / 'an yamnah]*	**اجازه دادن** *[ijaze dadn]*	**پێدان** *[pedan]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Fachsprache	professional language	اللغة الأختصاص *[lughat al'ukhtasas]*	زبان صلاحیت *[zaban salahieat]*	زماني تايبةت به بواري خوێندني زانستي *[zmani taibet be bwari xwendni zansti]*
festgelegt	laid down/ defined	منصوص عليها *[mansus ealayha]*	تعیین کردن *[ta'iin kardan]*	دياري كراو / نوسراو *[dyarikrau / nusrav]*
festgelegte Frist	deadline set	تحدد الموعد النهائي *[tuhaddid almaweid alnnihayiy]*	مدت مشخص *[modat muschakhas]*	ماوەي دياري كراو *[mavae dyarikrau]*
Frist	deadline	موعد النهائي *[maweid alnnihayiy]*	مدت / مهلت *[modat / mohlat]*	ماوەي دياري كراو *[mavey dyarikrav]*
Frist-verlängerung	extension of the deadline	تمديد الموعد النهائي *[tamdid almaweid alnnihayiy]*	تطویل مدت *[tatvil modat]*	درێژ كردنەوەي ماوەي دياري كراو *[drezhkrdnewey mavae dyarikrau]*
Gegenstand	subject matter	الموضوع *[almawdue]*	موضوع *[maouzu'*	بابەت *[babaet]*
Gegenstand einer Bewertung	subject of an evaluation	خاضع للتقييم *[khadie lilttaqyim]*	موضوع به ارزیابی *[mouzu'e be arzyabi]*	ئالوگۆر كردني بروانامه بة پێويست ئەزانرێت *[alugorkrdni brwaname ba pewest dazanret]*
gehemmt	suspended	معلق / إيقاف *[mueallaq / 'iiqaf]*	نگه داشتن *[negah daschten]*	هەڵبەستراو / پەيوەست بە *[halbastraw/ peywast be]*
Genehmigung	approval / authorization	تصريح /موافقة *[tasrih /mwafiqa]*	اجازه / موافقت *[ejazeht/ movafeghat]*	ڕێگەدان / ڕازي بوون *[regadan/ razibun]*
gerechtfertigt	justified	تبرير / يجب أن يبرر *[tabrir/ yajib abyubarir]*	تبرئه كردن *[tabra'eh kardan]*	بەهانة گرتن *[bahane grtn]*
Geschäfts-konzept	business idea	فكرة العمل *[fikrat aleamal]*	طرح شغل / ایده كار *[tarh schughul / iydah kar]*	فيكره بۆ ئيش كردن *[fikra bo esch krdn]*
Geschlecht	gender / sex	نوع الجنس ذكر / أو الأنثى *[nawe aljins dhakar / 'aw 'unthaa]*	جنسیت *[jensiat]*	ڕەگەزي نێر / يان مێ *[ragazi ner / yan mee]*
Gesundheits-berufe	health professionals (professions??)	المهنيون في مجال الصحة (المهن الطبية) *[almahniiyn fi majal alsshha (almahinn alttabiat)]*	حرفه ای پزشکی *[hierfahei pzischki]*	بروانامه و خوێندن له بواري پزيشكي *[brwanamau xwendni bwari pzischki]*
hinweisen	inform	إبلاغ / الخبر *['iiblagh / alkhubar]*	اشاره كردن *[eschareh kardan]*	ئاگادار كردنەوة *[agadar krdneve]*
Hochschulzu-gangsberechti-gung	access to higher education	القبول في الجامعة *[alqabul fi aljamiea]*	پذيرش دانشگاه *[pezirisch daneschgaha]*	وەرگرتن له زانكۆ *[wargrten le zanko]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
ist beizufügen	shall be attached/ be annexed	**يجب أن يرافقها** *[yjb 'an yurafiqaha]*	**اضافه كردن** *[izafeh kardan]*	**پێویستي به هاوپێچ کردن** *[pewisti be hawpetch krdn]*
ist ermächtigt	is hereby authorised	**يؤذن/ موجب هذا** *[yudhn/ mwjb hdha]*	**اختيار دادن** *[ikhtiar dadn]*	**بەگوێرەي / ڕێگەدان** *[bagueraie/ regadan]*
kann erfolgen	to be carried out	**يمكن أن يتحقق** *[ymkn 'an yatahaqqaq]*	**می تواند انجام شود** *[me twand anjam schode]*	**ئەنجام دان** *[anjamdadn]*
Kontakt-aufnahme	contacting	**الأتصال** *[alaittisal]*	**تماس با** *[tamas ba]*	**پەیوەندي کردن** *[peywandi krdn]*
Landesregierung	provincial government	**حكومات الولايات** *[hukumat almahallia]*	**حكومت ايالتى** *[hokmat aylatie]*	**حکومەتي ولایەت** *[hukumati wlyat]*
maßgeblich	significant	**حجة الرسمية / دليل هام** *[hujjat alrrasmiat / dalil hamm]*	**قطعى** *[qat'i]*	**بەڵگەي سەلمێنراو** *[belge salmenraw]*
Merkmale einfügen	introduce features / charcteristics	**تقديم خصائص/ مواصفات** *[taqdim khasayis/ muasafat]*	**مشخصه وارد كردن** *[moschakhaseh vared kardan]*	**پێشکەش کردني تایبەتمەندێتي** *[peschkaschkrdni taibatmandeti]*
mitteilen	to tell / being notified	**يجب أن يخُطر به / يجب إبلاغ** *[yjb 'an ykhutr bih / yjb 'iiblagh]*	**خبر دادن / اطلاع دادن** *[kheber dadn / 'itla' dadn]*	**پێویستي به ئاگادارکردنەوة** *[pewesti be agadar krdnewe]*
Mitwirkungs-pflichten	duty to cooperate	**الألتزام بالتعاون** *[alailtizam bialttaeawun]*	**تعهد به همكارى** *[ta'ahood be hamkari]*	**پابەند بوون بة هاریکاري** *[pabandbun be harikari]*
nachweisen	proved/ documented	**إثبات** *[isbat]*	**به اثبات** *[be isbat]*	**سەلماندن** *[salmanden]*
nicht entgegen-stehen	does not contravence	**لا يتعارض** *"[la yataearad]"*	**در مقابل نيست** *[der moghbel nist]*	**پێچەوانه نية** *[petchevane neye]*
öffentlicher Dienst	public service	**الخدمة العامة** *[alkhidmat aleamm]*	**خدمات اجتماعى** *[khedamat ejtima'ie]*	**خزمەت گوزاري گشتي** *[xzmetguzari gschti]*
praktischer Nachweis	practical evidence	**أدلة عملية** *['adillat emelia]*	**شواهد عملى** *[schavahed 'emali]*	**پشتبەست به بەڵگة** *[pschtbest be belge]*
Qualifikations-bausteine	qualifications modules / com-ponents	**مكونات/ أو عناصر تأهيل** *[makwnat/ 'aw eanasir tahil]*	**جزء تركيب دهنده صلاحيت** *[jo'zeh tarkebdahendah salahyat]*	**پێکهاتەي ئەزموون** *[peckhatei azmun]*
Rechtsanwalts-kammer	bar association	**نقابة المحامين** *[niqabat almuhamin]*	**اتاق انبارى وكلا** *[atagh anbarie vekala]*	**سەندیکاي پارێزەران** *[sendikae parezaran]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
Rechtsbeihilfe	the right of appeal	طلب الإستئناف *[talab al'iistaynaf]*	حق استیناف *[haqi istinaf]*	مافي پێداچوونەوەي داوا *[mafi pedatchunewey dava]*
Rechtsverord-nung	legislative decree	المرسوم التشريعي *[almarsum alttashriei]*	فرمان *[farman]*	مەرسومي ياسايي *[mersumi yasayie]*
Rechtsweg	legal process	إجراءات قانونية *['iijra'at qanunia]*	اقدام قانونی *[aghdam ghnouni]*	ڕێ و شوێني ياسايي *[reuschweni yasaii]*
rechtzeitig	in time	في الوقت المناسب *[fi alwaqt almunasi]*	به وقت *[be vaght]*	له كاتي گونجاودا *[le kati gunjawda]*
Richtlinie	directive	توجيهات /أو تعليمات *[tawjihat / aw ataelimat]*	قاعده *[qa'iede]*	ڕێنمايي *[renmahi]*
Schluss-vorschriften	final provisions	أحكام نهائية / أحكام الختامية *"['ahkam nihayiyat / 'ahkam alkhitamia]"*	مقررات نهايي *[moghrarat nihaie]*	ئەحكامي كۆتايي *[ahkamie kotaie]*
schriftlicher Bescheid	notification in written form	المعلومات الخطية *[almelumat al khattia]*	اطلاع مكتوب *[it'lae mektoub]*	زانياري نووسراو *[zanyari nusrau]*
Staatsan-gehörigkeit	nationality / citizenship	الجنسية *[aljinsia]*	تابعیت *[tab'iat]*	ڕەگەزنامه *[ragaznama]*
Statistik	statistics	إحصاءات *['iihsa'at]*	آمار *[amar]*	سەرژمێر *[serzhmer]*
Streitigkeiten	disputes	منازعات / خلافات *"[munazaeat / wakhilafat]"*	اختلاف *[ikhtlaf]*	ناكۆكي *[nakoki]*
überfachliche Kompetenzen	indisciplinary competences	مهارات قابلة للتحويل *[almaharat alqabilat lilttahwil]*	مهارت های قابل انتقالی *[meharat haie qabil intiqali]*	ئەزموون كە ئەگەري گۆراني هەبێت *[azmunek ke agari gorankari habet*
übermittelt werden	be transmitted	إحالة / إنتقال *['iihala / 'iintqal]*	رساندن / ارسال كردن *[resanden / irsal kardan]*	ناردن / ڕەوانه كردن *[nardn / rawane krdn]*
übertragen	transmit	إحالة *['iihala]*	واگذار كردن *[vegozar kardan]*	ڕەوانة كردن *[rawane krdn]*
unberührt	without prejudice	بدون تحيز *[bidun tahiz]*	بدون جانبداری *[bdun janibdari]*	به شەفافیەت *[be schafafyat]*
Unterlagen nachreichen	supply any additional documents	إنجاز الوثائق الأضافية *['iinjaz alwathayiq al'adafia]*	تكميل اسناد و مدارک اضافی *[takmil isnad v madrak izafi]*	تەواوكردن و هێناني بەڵگە *[tawaw krdnu henani belge]*
unvollständige Unterlagen	incomplete documents	عدم إستيفاء الوثائق *[edm 'istyfa' alwathayiq]*	مدرک ناقص *[madrak naqis]*	نەبووني بەڵگەي تەواو *[nabuni belgae tawaw]*

DEUTSCH	ENGLISCH	ARABISCH	PERSISCH	KURDISCH-SORANI
ursprünglich	original / primary	بصورة أساسية *[bisurat 'asasia]*	در اصل / اصلی *[der esl/ esli]*	بەشێوەیەکی سەرەکی *[bescheweyaki saraki]*
vereinbaren	agree on / settle	نتفق على *[nattafiq ealaa]*	توافق کردن *[tavafogh kardan]*	ڕێکەوتن لەسەر *[rekauten leser]*
verlängert	extended	تمديد *[tamdid]*	امتداد دادن مدت *[imtidad dadn modat]*	درێژ کردنەوەی کات *[drezhkrdnewe kat]*
vermieden werden	be avoided/ prevented	تجنب *[tajannub]*	اجتناب کردن *[ejtinab kardan]*	لابردن / دوورخستنەوە *[labrdn/ durxstnewe]*
verwehrt	be denied	أنكر / رفضتْ *['ankar / rfdt]*	را تکذیب کرد / رد *[ratakzib kardL rad]*	ئینکاری / ڕەت کردن *[inkari / ratkrdn]*
Voraussetzungen für Gleichwertigkeit	prerequisite of the eqivalence	شرط مسبق لمعادلة المؤهل الجامعي *[shart musbaq limueadalat almuahhal aljamiei]*	شرط لازم هم ارزی صلاحیت *[schrot lazim hemarzi salahyat]*	مەرجی پێشوەخت بۆ ئالوگۆڕکردنی بڕوانامە *[marji peschwaxt bo alugorkrdni brwaname]*
vorgesehene Aufgaben	intended functions/ foreseen tasks	المهام المتوقع *[almahamm almtwqe]*	وظایف پیش بینی شده *[wazaif peschbin schodeh]*	ئەرکی پێشبینیکراو *[arki peschbinikrau]*
vorhandene Berufsqualifikationen	existing vocational qualifications	المؤهلات المهنية الحالية *[almuahhalat almihniat alhalia]*	مدارک حرفه ای در حال حاضر *[madrak hierfahie der hal hazir]*	ئەزموون و توانایی ئێستا *[azmun u tvanaie esta]*
Vorkenntnisse	previous experience	خبرات سابقة *[khibrat sabiqa]*	اطلاع قبلی *[et'la'ie ghabli]*	ئەزموونی پێش وەخت *[ezmuni peschwaxt]*
weitere geeignete Unterlagen	adequate documentation	وثائق مناسبة أخرى / وثائق كافية *[wathayiq munasabatan 'ukhraa / wathayiq kafia]*	اسناد مناسب / مدارک کافی *[asnad monaseb/ madrak kafi]*	بەڵگەی گونجاو *[belgae gunjaw]*
Zahnärztekammer	chamber of dentists	نقابة أطباء أسنان *[niqabat 'atba' 'asnan]*	انجمن دندانپزشکان *[anjman dndanpzischkan]*	سەندیکای پزیشکی دندان *[sendikaie pzischki ddan]*
zur Verfügung stehen	available	تصبح متوفرة *[tusbih mutawaffiratan]*	در دسترس *[der dastrs]*	ئامادە / لە ئارادابوون *[amadae/ learadabun]*
Zustimmung	consent	موافقة *[muafaqa]*	توافق / تایید *[tawafogh / taiied]*	ڕازی بوون *[razibun]*

Über den Herausgeber und IQ NRW Teilprojektträger:

MOZAIK gemeinnützige Gesellschaft für Interkulturelle Bildungs- und Beratungsangebote mbH

Die MOZAIK gGmbH ist 2003 in Bielefeld durch Akademiker mit Einwanderungsgeschichte gegründet worden. Die MOZAIK gGmbH führt bundesweit interkulturelle Bildungs- und Beratungsprojekte durch. Die Zielgruppen sind Menschen mit Einwanderungsgeschichte, aber auch Organisationen der Arbeitsmarktintegration und Kommunen. MOZAIK hat sich auf die Behebung von Hindernissen im Zusammenhang mit Ausbildungs-, Weiterbildungs-, Bildungs- und Arbeitsmarktintegration von Menschen mit und ohne Einwanderungsgeschichte spezialisiert und hierfür innovative Lösungen und Angebote konzipiert, die bundesweit Anerkennung gefunden haben. Die Entwicklung von Empowerment-Ansätzen insbesondere mit Migrantenorganisationen zur interkulturellen Öffnung der Regeleinrichtungen des Arbeitsmarkts ist ein besonderer Schwerpunkt der (beruflichen) Integrationsarbeit.

Auswahl einiger Projekte und Aktivitäten:

ESF-BMAS-IQ NRW Teilprojekt: „Niedrigschwellige Begleitung zur beruflichen Anerkennungs- und Qualifizierungsberatung durch Ehrenamtliche aus Migrantencommunities in NRW“ Das Projekt wird gefördert von dem Europäischen Sozialfonds (ESF) und dem Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS).	Zeitraum: 2016-2018
BMAS- IQ NRW: „IQ Anerkennungs- und Qualifizierungsberatung für Geflüchtete in den Integration Points Herford/Minden“ Das Projekt wird gefördert vom Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS)	Zeitraum: 2016-2018
ESF-BMAS-IQ NRW Teilprojekt: „IQ Anerkennungs- und Qualifizierungsberatungsstelle MOZAIK in Bielefeld“ Ein Projekt zur Unterstützung von Anerkennungssuchenden bei dem Verfahren zur Anerkennung ihrer im Ausland erworbenen Berufsqualifikationen. Das Projekt wird gefördert von dem Europäischen Sozialfonds (ESF) und dem Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS).	Zeitraum: 2015 - 2018
BMAS-IQ NRW Teilprojekt: „Interkulturelle Öffnung und Kompetenzentwicklung von Migrantenorganisationen zur Durchführung niedrigschwelliger Anerkennungs- und Qualifizierungsbegleitung in NRW“ Das Projekt wird gefördert vom Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS)	Zeitraum: Jan. - Dez. 2015
BMBF-Transferprojekt: „Interkulturelle Netzwerke. Bildungsbeauftragte für junge Menschen“ In dem bundesweiten Transferprojekt sollen Vertreter/innen bundes- und landesweiter sowie regionaler Bildungseinrichtungen und Behörden bei der Umsetzung des (Inter-)Cultural Mainstreaming-Ansatzes bzw. zu Möglichkeiten der Einbindung von Migrantenorganisationen unterstützt und beraten werden.	Zeitraum: 2013 - 2016
BMAS-IQ NRW Modellprojekt: „Interkulturelle Arbeitsmarktlotsen aus Migrantenorganisationen in NRW“ Ein Projekt in Kooperation mit regionalem Partner wie z.B. Regionalagenturen bzw. kooperierenden Integrationsbeauftragten und Migrantenorganisationen in NRW. Es wird gefördert vom Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS), dem Bundesministerium für Bildung und Forschung (BMBF) und der Bundesagentur für Arbeit.	Zeitraum: 2013 - 2014
BMAS-IQ NRW Teilprojekt: „Interkulturelle Sensibilisierung, Beratung und Begleitung von Arbeitsmarktakteuren in QWL/Bielefeld“. Ein Projekt für die regionale Umsetzung der bundesweit entwickelten IQ-Ansätze zur Verbesserung der Arbeitsmarktintegration von arbeitslosen Migrantinnen. Es wird gefördert vom Bundesministerium für Arbeit und Soziales (BMAS), dem Bundesministerium für Bildung und Forschung (BMBF) und der Bundesagentur für Arbeit.	Zeitraum: 2011 - 2014
BMBF-Begleitprojekt: „Mit MigrantInnen für MigrantInnen - Interkulturelle Kooperation zur Verbesserung der Bildungsintegration“. Ein bundesweites Begleitprojekt zur Unterstützung von Kommunen und Bildungsträger im Programm „Perspektive Berufsabschluss“ zur Umsetzung der (Inter-) Cultural Mainstreaming-Ansatzes in Kooperation mit regionalen Migrantenorganisationen. Es wird gefördert vom Bundesministerium für Bildung und Forschung (BMBF).	Zeitraum: 2009 - 2012
BMBF-JOBSTARTER-Projekt: Das Interkulturelle Ausbildungs-Netzwerk Ostwestfalen-Lippe (DIAN OWL). Es geht um die Erstausbildungsunterstützung von Migrantenunternehmen. Es wurde gefördert von Bundesministerium für Bildung und Forschung (BMBF) und dem Europäischen Sozialfonds.	Zeitraum: 2007 - 2010
EQUAL-IQ Teilprojekt: „Beratungsnetzwerk Migrantenselbstorganisationen in NRW“ beim sektoralen EU-Programm EQUAL-IQ in Kooperation mit der Entwicklungspartnerschaft Pro Qualifizierung getragen von dem DGB Bildungswerk Kooperationspartner: ZDH, WHKT, DIEN HONG e.V.	Zeitraum: 2005 - 2007
NRW-Migrationsgespräche: Veranstaltungspartner für die Region Ostwestfalen-Lippe (OWL) der NRW-Migrationsgespräche der Landeszentrale für Politische Bildung NRW. Die „Nordrhein-Westfälischen-Migrationsgespräche“ bieten eine Plattform für die Vermittlung von Wissen über Zuwanderung und Integration. MOZAIK führt diese Diskussionsveranstaltungen in Kooperation mit dem Amt für Integration und interkulturelle Angelegenheiten der Stadt Bielefeld durch. **Seit 2008 wurden bisher 8 Veranstaltungen mit über 300 Teilnehmer/-innen realisiert.**	Zeitraum: 2008 - 2013
EQUAL-Teilprojekt: „MigrantInnen integrieren MigrantInnen“ beim EU-Programm EQUAL in Kooperation mit der Entwicklungspartnerschaft IN.OWL getragen von der Bertelsmann Stiftung Kooperationspartner: AWO Bielefeld, AWO Herford und AWO Gütersloh	Zeitraum: 2002 - 2004
BMBF-Projekt: Netzwerkkoordination der BQN Ostwestfalen-Lippe gefördert durch das Bundesministerium für Bildung und Forschung mit ca. 30 Netzwerkpartnerinstitutionen aus OWL	Zeitraum: 2004 - 2006
BMWA-Projekt: Projektleitung beim interkulturellen Magazin „owl interkulturell“ gefördert durch das Xenos-Programm BMWA in Kooperation mit Interkulturelle Medien GmbH	Zeitraum: 2003 - 2005

Erfolge und Auszeichnungen:

- Bielefelder Integrationspreis 2013 für die Implementierung interkultureller Bildungs- und Beratungsprojekte und der (Weiter-)Entwicklung von Lösungen zur Einbindung von Migrantenorganisationen u.a. in Bildungs- und Arbeitsmarkt-Netzwerke.
- Weiterbildungs- Innovations-Preis (WIP 2008) des BIBB für das Curriculum „(Weiter-)Bildungsbeauftragte in Migrantenorganisationen“ des EQUAL-IQ-Teilprojekts „Beratungsnetzwerk MO in NRW"
- Robert- Jungk- Zukunftspreis des Städtetags NRW (Oktober 2005)
- 2. Platz beim Paulo Freire- Agenda Preis durch Netzwerk OWL Regionale Agenda e.V. (2004)
- Auszeichnung von „owl Interkulturell“ durch das bundesweite Bündnis für Demokratie und Toleranz (2004)

Kontakt

MOZAIK gGmbH
Herforder Str. 46
D-33602 Bielefeld

Tel.: 0521 / 329 709 - 0
Fax: 0521 / 329 709 - 19

Internet: www.mozaik.de
E-Mail: info@mozaik.de

MOZAIK
gemeinnützige Gesellschaft für Interkulturelle Bildungs - und Beratungsangebote mbH

Weitere Informationen unter:

www.iq-herford.de und www.mozaik.de